

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA SOCIOLOGIE A ANDRAGOGIKY
OBOR KULTURNÍ ANTROPOLOGIE

**Odlišná pojetí intimacy
a sexuality**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VYPRACOVALA:

Magdaléna Fojtíková

Kulturní antropologie

Studijní rok 2012/2013

VEDOUCÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE:

doc. Mgr. Martina Cichá, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, pod vedením doc. Mgr. Martiny Ciché, Ph.D. a použila jsem pouze zdroje uvedené v závěru práce.

V Olomouci dne.....

podpis.....

Poděkování:

Děkuji všem svým respondentům, za jejich ochotu, otevřenost a spolupráci ve výzkumu. Dále bych také chtěla poděkovat vedoucí bakalářské práce doc. Mgr. Martině Ciché, Ph.D. za cenné rady, korekturu a především za čas, který mi věnovala.

Anotace:

Téma Odlišná pojetí intimity a sexuality je zpracováno kvalitativní metodou prostřednictvím narativního výzkumu. Ve vlastním výzkumu jsem vedla autobiografické rozhovory s několika respondenty dvou věkových kategorií. Poté jsem tyto dvě kategorie vzájemně srovnala na základě jejich přístupu k intimitě a sexualitě. Hlavním cílem výzkumu je určit, zda došlo ke změně ve vnímání sexuality a intimity u dnešní mládeže ve srovnání s generací starší.

V teoretické části jsem pozornost věnovala výkladu sexuality a intimity napříč různými obory. Na základě odborné literatury je nastíněn pohled kulturně antropologický, psychologický a sexuologický. Poté se věnuji sexuálnímu chování v různých kulturách světa a sexuálními trendům na našem území od 20. století až do současnosti.

Empirická část obsahuje analýzu dat získaných z autobiografických rozhovorů s vybranými respondenty, jejich srovnání napříč generacemi a následnou interpretaci.

Klíčová slova: Sexualita, intimita, narativní výzkum, mezigenerační komparace

Annotation:

The topic A different conception of intimacy and sexuality is made by qualitative research by narrative method. I conduct autobiographical interview with several respondents of two age category in the research. After that I did the comparison of attitudes of this two category of respondents. The main purpose of the research is determine whether there is some change in conception of intimacy and sexuality between young people and older generation.

There were paid attention to explanation terms as intimacy and sexuality across various fields of science in the theoretical part. Based on the literature is delineate view of cultural anthropology, psychology and sexuology. Than I paid attention to sexual behavior in various cultures of the world and sexual trends in our country from 20th century to nowadays.

Results of data-analysis were compare and interpreted in the empirical part.

Key words: Sexuality, intimacy, narrative research, intergenerational comparison.

Obsah

Úvod.....	8
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 Intimita	10
2 Sexualita	11
2.1 Ontogeneze sexuality	13
2.2 Sexuální vývoj dítěte podle Sigmunda Freuda.....	14
2.3 Sexualita ženy	15
2.4 Sexualita muže	16
2.5 Psychosexuální vývoj.....	16
2.5.1 Sexuální identifikace.....	16
2.5.2 Sexuální role.....	17
2.5.3 Sexuální preference.....	17
2.5.4 Sexuální chování	18
2.6 Sexuální morálka.....	18
2.6.1 Křesťanská sexuální morálka	19
2.6.2 Liberalizace sexuální morálky	20
3 Sexuální chování v různých kulturách světa	21
3.1 Antropologie sexuality	21
3.2 Sexuální kodexy.....	24
3.3 Sex v různých kulturách světa.....	25
4 Vývoj sexuálního chování na území České republiky	28
4.1 Sexualita na českém území ve 20. století.....	28
4.1.1 Změna klimatu	28
4.1.2 Prostituce.....	29
4.1.3 Pornografie.....	29
4.1.4 Masturbace	30

4.1.5	Předmanželská sexualita	30
4.1.6	Antikoncepce.....	30
4.1.7	Homosexualita.....	32
4.2	Sexualita na českém území ve 21. století.....	33
4.3	Výzkum sexuálního chování na území České republiky.....	34
4.4	Hlavní změny v sexuálním chování na území České republiky.....	35
EMPIRICKÁ ČÁST		36
5	Metodologie výzkumu	36
5.1	Kvalitativní výzkum.....	36
5.2	Narativní rozhovor	36
6	Cíle výzkumu	37
6.1	Hlavní cíl výzkumu	37
6.2	Dílčí cíle.....	37
7	Výzkumné šetření	38
7.1	Výběr respondentů	38
7.2	Průběh rozhovoru	39
8	Analýza dat	39
9	Komparace dat	41
9.1	Zdroje získávání informací o sexu	41
9.2	První sexuální zkušenost	42
9.3	Sexuální aktivity	44
9.4	Sexualita.....	46
9.5	Intimita.....	48
9.6	Antikoncepce	49
9.7	Komerční sex	51
9.8	Homosexualita	53
9.9	Vliv náboženství na sexualitu	55

9.10 Zhodnocení rozhovoru	56
Závěr	57
Použitá literatura	58
Internetové zdroje	60

Úvod

„Lidský život se točí pouze kolem sexuality. Na tom se nic nezměnilo a nezmění.“¹ Tento citát od slavného psychologa a zakladatele psychoanalýzy Sigmunda Freuda je výstižný. Sexuální chování je přirozenou součástí lidských životů a otázky s ním spojené, jsou častým tématem, ať už mezi dospívajícími, milenci, přáteli či odborníky.

V druhé polovině 20. století došlo v oblasti sexuality k velmi důležitým změnám. Díky vědeckým objevům této doby převládla v sexu nad funkcí rozmnožovací funkce „rekreační“. Objev penicilínu zajistil léčbu tehdy nejčastějších pohlavních nemocí, což snížilo obavy z jejich nákazy. K uvolnění sexuálního chování výrazně přispěla také hormonální antikoncepce. Jak napovídá anglický výraz pro ni „*birth control pills*“, umožnila, že si mohly ženy začít samy rozhodovat o svém početí.

Jak uvádějí Budinský a Zvěřina „*ještě před několika desítkami let vládla v Evropě prakticky univerzálně morálka daná fakticky dvojím mravním standardem. Jiná byla měřítko pro muže a jiná pro ženy. Tato morálka dvojího standardu byla podstatně přísnější pro ženy.*“² Právě to, že si ženy mohly po vynalezení hormonální antikoncepce začít svobodně regulovat svou reprodukci, vedlo k liberalizaci sexuální morálky.

V naší zemi došlo k podstatným změnám s nástupem nového režimu po listopadu roku 1989. Předtím byla naše země uzavřena před vlivem světových sexuálních trendů. Oblast sexuality se uvolnila, což se nejvíce projevilo ve sféře komerčního sexu. Došlo ke zvýšení pouliční prostituce, k zakládání erotických klubů, vzniku erotických telefonních služeb, sexuální inzerce a k volnému prodeji pornografie. Hlavním zdrojem informací o sexu se stala média. Nahradila tak funkci nedokonalé sexuální výchovy na školách. V dnešní době plní tuto funkci zcela jistě internet.

V dnešní společnosti je sexuální tematika téměř všude kolem nás. Oblast sexuality se uvolnila, a proto předpokládám, že s ní se změnily i postoje lidí. Starší generace neměla přístup k informacím, jaký je možný dnes, a ve společnosti převládly restriktivní postoje k určitým otázkám sexuality. Dnes se naopak postoje

---

¹Databazeknih.cz [online]. [cit. 2013-02-10]. Dostupné z:

<<http://www.databazeknih.cz/citaty/sigmund-freud-5366>>

² Budinský, V., Zvěřina, J. *Vše o sexu*. Praha: Ikar, 2004. s. 90.

k homosexualitě, masturbaci či předmanželskému pohlavnímu styku liberalizují. Jedinec si sám svobodně rozhoduje o svém postoji k těmto i jiným sexuálním jevům na základě svého hodnotového žebříčku, zkušeností, zralosti a morálních hodnot.

Pojetí intimity a sexuality je podmíněno kulturními faktory, které ovlivňují lidský život. Patří sem mimo jiné politický a společenský systém, náboženská víra, výchova, média, sexuální morálka či moderní trendy. Tyto faktory a jejich vliv se v průběhu času mění. Cílem mé bakalářské práce je zjistit, zda je možné tuto změnu pozorovat na dnešní mládeži a generaci jejich rodičů.

V teoretické části, na základě odborné literatury, vymezuji základní pojmy, jako jsou sexualita, intimita, sexuální morálka a další. Samostatná kapitola patří sexuálnímu chování v různých kulturách světa a antropologii sexuality. Dále pozornost věnuji sexuálním trendům na našem území od 20. století až do dnešních dnů. Toto časové období jsem vybrala proto, aby bylo možné realizovat kvalitativní výzkum s respondenty žijícími v rozmezí tohoto období.

Empirická část práce je věnována kvalitativnímu výzkumu, ve kterém jsem prostřednictvím narativních rozhovorů zjišťovala postoje a pojetí intimity a sexuality u dvou generací respondentů. Empirická část dále obsahuje metodologii sběru dat, analýzu získaných dat, srovnání napříč generacemi a následnou interpretaci výsledků výzkumného šetření.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Intimita

Pojem intimita pochází z latinského slova *intimus*. Tento výraz se dá přeložit jako nejvnitřnější, nejhlubší, nejtajnější či nejdůvěrnější. S intimitou se setkáváme především v dlouhodobějších milostných vztazích.

Milostná intimita předpokládá tělesnou a duševní něhu mezi partnery. Dále „sebeotevření“, ve smyslu, že před sebou partneři nemají žádná tajemství. Dovoluje jim ukázat jejich zranění a strachy. V intimním vztahu dvou lidí nesmí chybět důvěra, vzájemná úcta a respekt. „*Je třeba respektovat i partnerovu svobodu, to, že má svou vlastní životní cestu, o které nelze nikdy s naprostou jistotou říci, že se nerozejde s naší cestou.*“³ Intimita předpokládá pravdivé poznání partnera, i pravdivé poznání svých citů k němu. Důležité jsou také společné plány a záměry do budoucna, smysl pro humor a vzájemné objevování. Zcela intimní vztah je možný jen mezi dvěma partnery. Je tedy nutné vyloučit další osoby.⁴ „*Intimita může růst a prohlubovat se, pokud se naučíme akceptovat naši a partnerovu zranitelnost. A potom, i když se to může zdát zvláštní, bude lepší i sex.*“⁵

Kratochvíl uvádí, že intimita „*zahrnuje pocity vzájemného těsného spojení s partnerem. Obsahuje vzájemné porozumění a sdílení, poctivé odkrývání vlastních pocitů s výměnou důvěrných informací, vzájemné poskytování si emoční podpory, snahu všestranně pomáhat druhému i očekávání pomoci od něj, oceňování významu partnera ve vlastním životě.*“⁶ Podle Sternbergovi „*triangulární teorie lásky*“ je intimita jednou ze tří složek, které určují podobu vztahu mezi dvěma partnery. Spolu s intimitou sem patří vášeň a závazek.

Protipólem intimity je izolace. Pokud neuspějeme v budování intimity již v mladé dospělosti, tak v trvalém vztahu, a stejně tak v manželství, nás čeká samota. Aby člověk mohl vstoupit do tak hluboké vzájemnosti s druhým člověkem, musí si být jist sám sebou. Musí mít vědomí identity.⁷

---

³ Říčan, P. *Cesta životem*. Praha: Portál, 2004. s. 240.

⁴ tamtéž s. 240.

⁵ Trobe, K., Trobe, A. *Zranitelnost a intimita*. Praha: Maitrea, 2009. s. 19.

⁶ Kratochvíl, S. *Manželská a párová terapie*. Praha: Portál, 2009. s. 131.

⁷ Říčan, P. *Cesta životem*. Praha: Portál, 2004. s. 240-243.

2 Sexualita

Antropoložka Suzanne G. Frayserová definovala lidskou sexualitu jako „*systém sestávající z biologických, sociálních, kulturních a psychologických atributů, které se navzájem překrývají a prolínají, produkující sexuální vzrušení nebo orgasmus, a které, ač nikoli nutně, jsou spjaty s reprodukcí.*“⁸

„*Pojem sexualita vyjadřuje všeobecnou životní energii, která se ve všech fázích lidského života uplatňuje tělesně, duchovně i duševně a sociálně.*“⁹ Tělesným projevem sexuality je její samotná realizace. Ta zahrnuje takové sexuální chování, kdy dochází k souloži, ale i jiným formám pohlavního styku, například k masturbaci. Duchovním projevem sexuality mohou být erotické sny, sexuální představy či přání. Projevem duševním je zamilovanost. Jedinec v průběhu svého života zaujímá k sexualitě různé postoje. „*Sexuální vývoj každého jedince probíhá zcela individuálně, podléhá jednotlivým zákonitostem a je ovlivněn sociálním učením, kulturou společnosti a vlastní genovou výbavou.*“¹⁰

Dallaire uvádí, že pokud mluvíme o sexualitě, máme na mysli tři věci – pohlaví, smyslnost a sexuální identitu. V prvním případě se jedná o pohlavní stránku věci, tedy o takové chování, při kterém se zapojují pohlavní orgány. Smyslnost zahrnuje prožitky, které mohou, ale nemusí vyústit v prožitky pohlavní. Sexuální identita je to, co činí z psychologického a fyziologického hlediska muže muži a ženy ženami. Ústředním bodem sexuality je její pohlavní stránka. Díky ní dochází k zachování lidského druhu. Ačkoli je nejjednodušším projevem sexuality, je zároveň i tím nejintenzivnějším.¹¹

Sexualita je jednou ze základních potřeb člověka. Na jedné straně přináší lidem rozkoš, radost a potěšení, ale na druhé straně i úzkost, deprese a sexuálně přenosné nemoci.¹² Každý jedinec má určité potřeby. Některé jsou vlastní výhradně člověku, ale jiné sdílí i ostatní živočichové. Každý jedinec dokáže nejen vyjádřit, ale také uspokojit své potřeby. V průběhu našeho života se naše potřeby mění, některé se vytrácejí, jiné se stávají důležitějšími. Už během dospívání se u většiny dospívajících probouzí sexuální

---

⁸ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 669.

⁹ Sielert, U. *Sexuální výchova*. Praha: Trizona, 1994. s. 10.

¹⁰ Vrublová, Y. *Sexualita přirozená potřeba*. Brno: Cerm, 2005. s. 3.

¹¹ Dallaire, Y. *Láska a sexualita v trvalém vztahu*. Praha: Portál, 2009. s. 27-29.

¹² Weiss, P., Zvěřina, J. *Sexuální chování v ČR*. Praha: Portál, 2001. s. 9.

vzrušení a s tím i touha po jeho uspokojení.¹³ „Tyto potřeby bývají individuální, jsou determinovány jednak věkem, pohlavím, typologií vlastní osobnosti, výchovou a kulturou.“¹⁴

Lidská sexualita plní několik funkcí. Janiš jich uvádí pět. Základní funkcí je funkce reprodukční, která je důležitá pro zachování lidského rodu. Nejčastějším záměrem pohlavního styku je dosažení slasti. S cílem dosáhnout sexuálního prožitku je vykonávána většina pohlavních styků. Další funkcí pohlavního styku je funkce komunikační. Jedná se o intimní druh komunikace, kdy se jeden partner snaží o příjemný prožitek ve prospěch svého partnera. Sexualita také přispívá k uvolnění napětí. Sexuální vztahy mohou do jisté míry ovlivňovat prestižní postavení ve společnosti.¹⁵ Lidská sexualita neplní pouze základní reprodukční funkci, ale je také zdrojem spokojenosti, zábavy, slasti, či obživy. „Lidé se čím dál častěji milují z lásky nebo potěšení, z vděčnosti, aby prožili novou zkušenost, aby někomu posloužili, uvolnili se, ze zvyku, aby si něco dokázali, ze strachu, že druhého ztratí, z povinnosti, z vášně, sex je pro ně způsobem komunikace, pro peníze.“¹⁶

Člověk je jediným tvorem, který je „sexualizovaný“ trvale. To znamená, že pro sexuální aktivitu nemá vymezené období „říje“, jako většina ostatních živočichů. Musí svůj sexuální pud sám vědomě řídit a usměrňovat. Co je správné a co nikoli, pomáhají člověku rozpoznat specificky lidské vlastnosti – rozum, svědomí a svobodná vůle.¹⁷

---

¹³ Vrublová, Y. *Sexualita přirozená potřeba*. Brno: Cerm, 2005. s. 5.

¹⁴ tamtéž s. 5.

¹⁵ Janiš, K. *Úvod do sexuální výchovy*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2005. s. 9.

¹⁶ Dallaire, Y. *Láska a sexualita v trvalém vztahu*. Praha: Portál, 2009. s. 99.

¹⁷ Pšenička O. *Sexuální výchova v rodině*. Hradec Králové: Atd, 1995. s. 179.

2.1 Ontogeneze sexuality

„Sexuální vývoj je velmi složitý a komplexní proces, ve kterém se vytvářejí základní komponenty lidského sexuálního chování, tedy pohlavní identifikace, sexuální preference a sexuální reaktivita.“¹⁸

V kojeneckém a batolecím období si můžeme u dětí všimnout manipulace s jejich pohlavními orgány. V tomto období se však nejedná o žádnou formu onanie, děti se jen snaží o přivodění příjemných pocitů prostřednictvím doteků. Důležitost doteků člověka doprovází celým životem a je součástí jeho sexuality. Určitě není vhodné dětem v těchto aktivitách bránit. Případné kárání by mohlo negativně ovlivnit postoj dítěte k jeho vlastnímu pohlaví, což by mohlo zapříčinit problémy v jeho osobním životě. Je důležité, aby dítě poznalo své tělo. Dítě by mělo projít přirozeným vývojem, aby získalo kladný vztah ke svému pohlaví.¹⁹

Předškolní období může výrazně ovlivnit vývoj sexuality. Dochází k učení se sexuálních rolí a k pohlavní identifikaci se stejným pohlavím. Identifikace dítěte s rodičem probíhá na základě pozorování a následným napodobováním. Vytváří se vzorce chování, které na jedince mají vliv po celý jeho život. V tomto období jsou děti velmi zvědavé, což je doprovázeno častými otázkami. Jejich postoj k sexualitě je ovlivňován tím, jak k dané problematice přistupuje jejich okolí. V rámci sociálního učení děti hrají různé inscenační hry. Můžeme se setkat i s hrami se sexuálním podtextem, například „hra na doktory“, kdy se před sebou děti svlékají a vyšetřují, tak jak to znají od paní doktorky. Tyto hry nejsou pro děti nevhodné, naopak podporují socializaci.²⁰ Podle Paula H. Gebharda *„jsou pravděpodobně všechny děti schopné prožívat sexuální vzrušení a některé mohou dosáhnout i orgasmu. Avšak jen malý zlomek se oddává masturbaci či nějaké sociosexuální činnosti před příchodem puberty.“²¹*

Období mladšího školáka se vyznačuje navazováním výraznějších vazeb mezi dětmi stejného i opačného pohlaví. Nadále dochází k realizaci her se sexuálním

---

¹⁸ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 98.

¹⁹ Vrublová, Y. *Sexualita přirozená potřeba*. Brno: Cerm, 2005. s. 10.

²⁰ tamtéž s. 10.

²¹ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 671.

podtextem. Postoje k sexu jsou v tomto věkovém období spíše negativní. Děti tuto tematiku odsuzují a raději se jí vyhýbají.²²

Po dětství následuje období dospívání. Mezi desátým a patnáctým rokem nastává období puberty. Toto období je z celé ontogeneze nejsložitější. Ze sexuologického hlediska bývá toto období označováno jako „období onanie“. *„Onanie je v té době přirozeným ventilem probouzející se sexuality. Jde o aktivitu, jež se musí odehrávat v přísném soukromí a je projevem nejhlubší intimacy jedince.“*²³ Mazlení s rodiči je nahrazeno navazováním nejprve platonických a později i prvních milostných vztahů. Mezi patnáctým a osmnáctým rokem se dostavuje přirozená touha po tělesném kontaktu s blízkým člověkem. Nejprve jde o něžné doteky a polibky. Další vývojovou fází je necking. Jedná se o druh mazlení, které se věnuje pouze horní polovině těla. Následuje petting, při kterém již dochází k dráždění genitálií, ale bez pohlavního spojení. Při pettingu jsou genitálie nejčastěji stimulovány rukou partnera a již může dojít k dosažení orgasmu.²⁴

I období dospělosti zahrnuje vývojové sexuální změny. S narůstajícím věkem se potřeba sexuálních aktivit mění. Po reprodukčním období nastává u žen i mužů období klimakteria.

2.2 Sexuální vývoj dítěte podle Sigmunda Freuda

Freudova teorie se opírá o tvrzení, že v každém člověku je již od narození zakořeněný sexuální pud. V lidském nevědomí dochází k neustálému boji mezi uspokojováním základních biologických pudů a společenskou restrikcí. Jak říká známé Freudovo tvrzení: „Sex bdí, i když člověk spí.“ Podle Freuda má mnoho nervových onemocnění počátek v erotickém konfliktu v raném dětství.²⁵ Na základě svých zkušeností z praxe Freud rozdělil sexuální vývoj jedince do následujících pěti fází:

1. Orální fáze – tato fáze probíhá v prvním roce života. Dítě se plně upíná na matčin prs. Jeho tělesné a smyslové potřeby jsou uspokojovány prostřednictvím kojení. Příjem potravy je pro něj velice slastným prožitkem.

---

²² Vrublová, Y. *Sexualita přirozená potřeba*. Brno: Cerm, 2005. s. 10.

²³ tamtéž s. 11.

²⁴ Pondělíček, I., Pondělíčková-Mašlová, J. *Lidská sexualita*. Praha: Avicenum, 1971. s. 107.

²⁵ Janiš, K. *Z dějin sexu a erotiky, aneb, Co jsme se ve škole neučili*. Praha: Lupus, 2004. s. 339.

2. Anální fáze – kolem druhého roku dítěte se místem slasti stává oblast anální. V tomto období se dítě učí ovládat svěrače. Zadržování stolice dítěti působí příjemnou slast.
3. Falicko-genitální fáze – v průběhu třetího až pátého roku se u dítěte objevuje zájem o své tělo. Dítě začíná zkoumat své pohlavní orgány. Prostřednictvím dotyků prožívá příjemné pocity a uspokojení. Dívky si uvědomují, že mají stejné přirození jako matka, a chlapci zase zjišťují, že mají penis, stejně jako jejich otec. V tomto období podle Freuda dochází k Oidipovskému komplexu u chlapců a k Elektřině komplexu u dívek. Tato vývojová fáze je složitá. Pokud se dítěti podaří překonat všechny obtíže, prochází normálním psychickým vývojem. Pokud se s některými obtížemi nevypořádá, následkem může být vznik některých neurotických obtíží.
4. Latentní fáze – Freud se domníval, že v této fázi, která nastává kolem šestého roku dítěte a trvá zhruba do jedenácti let, dítě ztrácí zájem o opačné pohlaví.
5. Genitální fáze – tato fáze nastává na začátku období dospívání. Tedy kolem dvanáctého roku života jedince. Dospívající již navazuje vztahy mimo rodinu. Tato fáze je posledním stádiem před dospělostí.²⁶

2.3 Sexualita ženy

O ženské sexualitě se v minulosti otevřeně nemluvilo. Prožitek ženy ze sexuálního aktu nebyl považován za důležitý. Žena byla považována za prostředek k uspokojení mužského chtíče a jejím posláním bylo rodit co nejvíce synů.

Rozdílnost mužů a žen je možné rozpoznat již na první pohled. Ženy jsou emotivnější a podřízenější. Upřednostňují smyslnost a něhu. Jako strategii využívají řeč svého těla, čímž muže svádí.

„Ženské pohlavní hormony, estrogény a gestageny, jsou nejvíce produkovány vaječníky. Estrogény zodpovídají za ženské pohlavní znaky, modifikují sexuální citění,

---

²⁶ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 101.

*jsou symbolem ženskosti. Do jisté míry nastavují práh a určují míru vzrušivosti.*²⁷ Ženská sexualita je ovlivňována menstruačním cyklem. Hormony, které menstruaci řídí, také ovlivňují sexuální touhu a celkový psychický stav ženy. *„Žena očekává od sexuálního styku dlouhodobě se vytvářející napětí doprovázené nezbytnou dávkou pozornosti a konverzací mezi partnery. Většina žen potřebuje před pohlavním stykem milostnou předeheru a celkové naladění organismu.*²⁸

Podle výzkumů vyplývá, že ženy jsou na vrcholu svých sexuálních možností zhruba od třicátého roku života. V tomto období většina žen prožívá nejvíce orgasmů a má vysokou sexuální potřebu.²⁹

2.4 Sexualita muže

Muž zpravidla bývá „od přírody“ v sexuálním chování dominantnější a aktivnější než žena. Od mužů je očekávané takové chování, které vede k navázání kontaktu a následně vztahu. *„Mužské pohlavní hormony, androgeny, se tvoří převážně ve varlatech. Nejznámější je testosteron. Mají vliv na mužský typ chování, jsou zodpovědné za rozvoj svalstva a ochlupení.*³⁰ Už kolem jedenáctého roku života chlapce dochází k větší tvorbě testosteronu. Tato tvorba dosahuje vrcholu kolem dvacátého pátého roku muže. V těchto letech bývá muž na vrcholu svých sexuálních aktivit. Od sexu očekává uvolnění nahromaděného napětí. K sexuálnímu vzrušení jsou muži stimulováni už pouhým zrakem. Vzrušují je ženské tvary.

2.5 Psychosexuální vývoj

Mezi základní determinanty psychosexuálního vývoje patří sexuální identifikace, sexuální role, sexuální preference a sexuální chování.

2.5.1 Sexuální identifikace

Sexuální identifikace, jinými slovy pohlavní identita určuje, zda se jedinec považuje za muže či ženu. O tom, zda při formování sexuální identity převládají faktory biologické nebo sociokulturní, se vede mnoho diskuzí a sporů. *„Sexuální identifikace, tedy pocit příslušnosti k určitému pohlaví, se podle všech dosavadních poznatků vytváří na základě genetických a fetálně gonadálních determinant zprostředkovaných*

---

²⁷ Pastor, Z. *Tajemství ženské sexuality*. Kralice na Hané: Computer Media, 2010. s. 177.

²⁸ Vrublová, Y. *Sexualita přirozená potřeba*. Brno: Cerm, 2005. s. 6.

²⁹ Weiss, P. *Sloupky o sexu*. Praha: Mladá fronta, 2010. Moje psychologie. s. 23.

³⁰ Pastor, Z. *Tajemství ženské sexuality*. Kralice na Hané: Computer Media, 2010. s. 177.

*organizačním vlivem sexuálních steroidů na centrální nervový systém ve 2. trimestru nitroděložního vývoje.*³¹ Konečné formování probíhá po porodu vlivy prostředí.

Pohlavní identita vyjadřuje postoj jedince k jeho tělu, k primárním a sekundárním pohlavním znakům a k sociálním rolím přisuzovaným danému pohlaví. I když ve vyspělých zemích ubývá kulturně specifických rozdílů mezi muži a ženami, biologické a psychologické odlišnosti se nemění.³²

2.5.2 Sexuální role

Pohlavní identita se navenek projevuje tzv. pohlavní rolí. Tato celoživotní role se utváří působením společenských vlivů, zprostředkovaných především rodinou a vrstevnickými skupinami. Na její formování mají vliv i další kulturně-společenské vlivy, především stereotypizace.³³ To, zda jsme muž nebo žena, ovlivňuje naše postoje a styl chování. Připisování specifických rolí určitému pohlaví se rozvinulo již v průběhu dějin a je v lidském životě hluboce zakotveno.³⁴ Tyto role se mohou napříč různými kulturami lišit.

Pohlavní role jsou zakořeněny ve všech oblastech dané společnosti. Jejich podoba a konkrétní chování se mění působením společenských změn. Mohou být vystaveny i krátkodobým změnám, způsobeným hospodářskými a sociokulturními faktory.³⁵

2.5.3 Sexuální preference

Sexuální preference neboli sexuální orientace určuje, jakému pohlaví bude věnována naše sexuální náklonnost. Faktory určující vývoj sexuální preference jsou pravděpodobně vrozené. Vliv prostředí se zřejmě uplatňuje až na základě těchto vrozených mechanismů.³⁶ Sexuální orientace může být heterosexuální, homosexuální nebo bisexuální. Záleží na tom, jaké pohlaví nás přitahuje, zda opačné, stejné či obě.

---

³¹ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 102.

³² Šulová, L., Fait, T., Weiss, P. *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. Praha: Maxdorf, 2011. s. 72.

³³ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 102.

³⁴ Sielert, U. *Sexuální výchova*. Praha: Trizona, 1994. s. 106.

³⁵ tamtéž s. 106.

³⁶ Šulová, L., Fait, T., Weiss, P. *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. Praha: Maxdorf, 2011. s. 74.

2.5.4 Sexuální chování

Vývoj sexuálního chování je závislý na rozvoji sexuálních emocí, k jejichž utváření dochází především v pubertě. Jedná se o schopnost sexuálního vzrušení, dosažení orgasmu, a rozvoje citu zamilovanosti.³⁷ Sexuální vzrušivost je různá u různých lidí, ale je proměnlivá i u jednoho člověka v různých obdobích jeho života. Jak uvádí Pšenička, sexuální vzrušivost „je ovlivněna výchovou, životními zkušenostmi, tělesnými i duševními předpoklady, zdravotním stavem.“³⁸ Biologický předpoklad sexuální vzrušivosti je pak ovlivněn hormonálně.

Na sexuální chování mají značný vliv minulé události. Situace a podněty, které jedinci způsobují sexuální vzrušení, mohou být naučeny minulou zkušeností. Způsob, kterým je sexuální chování prezentováno navenek, může být také ovlivněn minulými prožitky. Podle některých behavioristů³⁹ lidé nedědí klíčové vzorce chování. Na svět tak přicházejí s neodlišenou sexuální orientací. Sexualitě se učí prostřednictvím sociální interakce. Kultura společnosti, ve které jedinec žije, ho vede k tomu, co je považováno za přirozené a „normální“.⁴⁰

„Biologicky nejsme naprogramováni k celoživotním monogamním vztahům. Při dnešní průměrné délce života už vůbec ne. Pro druh homo sapiens se nejlépe hodí model sukcesivní monogamie. Lidé vytvářejí nestabilní dvojice, ty se časem rozpadají a oni si opět hledají někoho jiného. Tak se to v životě několikrát opakuje.“⁴¹ Doživotní věrnost není biologicky předurčena, má charakter pouze sociální. V různých kulturách se tak můžeme setkat s odlišným pojetím nevěry.

2.6 Sexuální morálka

V sexuologickém slovníku je sexuální morálka definována jako „soubor přesvědčení o tom, co je a není v sexu morální, který platí v určitém společenství. Čím jsou pravidla přísnější, tím více dochází k rozporu mezi tím, co je hlášáno a co je skutečně realizováno.“⁴² Morální sexuální styk je sexuologií chápán jako takové

---

³⁷ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 103.

³⁸ Pšenička, O. *Sexuální výchova v rodině*. Hradec Králové: Atd, 1995. s. 178.

³⁹ Behaviorismus je myšlenkový směr, v jehož zájmu je pozorování a analýza chování.

⁴⁰ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 486.

⁴¹ Pastor, Z. *Tajemství ženské sexuality*. Kralice na Hané: Computer Media, 2010. s. 61.

⁴² Hajnová, R., Novák, T., Capponi, V. *Sexuologický slovník*. Praha: Grada, 1994. s. 122.

jednání, k němuž dochází za souhlasu obou partnerů, žádnému z nich neublíží a přináší jim uspokojení.⁴³

Sexuální chování člověka je usměrňováno už od počátku lidských dějin. Sexualita je regulována tabuizací, náboženskými systémy, nejrůznějšími mýty či zákony. Normy předepsané danou kulturou jsou předávány rodinnou výchovou, školními systémy, mezi vrstevníky, kulturními a náboženskými tradicemi, masmédií, ale i politickými systémy. Politické systémy především schvalují a postihují některé konkrétní projevy sexuálního chování. To, co je v sexuální morálce považováno za „normální“, je předurčeno konkrétním historickým obdobím. Z toho plyne, že pojetí sexuální morálky není neměnné, ani univerzální. O tom nás mohou přesvědčit četné výzkumy kulturních antropologů, kteří se setkali s různými odlišnostmi v pojetí lidské sexuality.⁴⁴

2.6.1 Křesťanská sexuální morálka

*„Sexuální morálka našeho kulturního okruhu je ovlivněna především judeo-křesťanským pojetím sexuality, které přineslo v této oblasti podstatnou restrikcí původně velmi volně pojatých norem.“*⁴⁵ Křesťanské pojetí sexuální morálky stanovil ve 13. století Tomáš Akvinský. Pohlavní styk povoloval pouze za splnění tří podmínek. Musel být proveden správným způsobem, tedy vaginální souloží mezi mužem a ženou. Druhou podmínkou byl správný partner, čímž byl míněn manžel či manželka. Předmanželská a mimomanželská soulož tak byla zcela vyloučena. Poslední podmínkou bylo provedení pohlavního styku za správným účelem, tedy plodit děti. Vše ostatní, co nesplňovalo dané podmínky, bylo považováno za hříšné.⁴⁶

Tato tisíce let stará víra říká, že pohlavní styk může probíhat jen v milostném manželském vztahu s vyhlídkou plození. Toto přesvědčení před pár lety opět potvrdil papež katolické církve Benedikt XVI⁴⁷., který dal najevo svůj negativní postoj ke

---

⁴³ Tamtéž s. 122.

⁴⁴ Weiss, P., Zvěřina, J. *Sexuální chování v ČR*. Praha: Portál, 2001. s. 13-14.

⁴⁵ Weiss, P., Zvěřina, J. *Sexuální chování v ČR*. Praha: Portál, 2001. s. 14.

⁴⁶ tamtéž s. 15.

⁴⁷ Byl papežem od roku 2005 do roku 2013.

každému „nepřirozenému“ způsobu prevence početí. Lidem doporučil sexuální zdrženlivost a důraz kladl především na manželskou věrnost.⁴⁸

S nástupem průmyslové revoluce v rozvinutých zemích došlo k změnám tradičního způsobu života. Vliv církve na sexuální chování slábl. Náboženské pojetí sexuality se přeneslo do lékařství. Medicínské pojetí vyřadilo předpoklad o čistě rozmnožovacím účelu pohlavního styku, ale předpoklad správného sexuálního partnera a „normální způsob“ styku nechalo. Masturbace a jiné formy sexuálního chování už nebyly považovány za hřích, ale za nemoci, které mohou mít různé degenerativní následky.⁴⁹

2.6.2 Liberalizace sexuální morálky

Na počátku 20. století významně přispěl k uvolnění sexuální morálky rakouský lékař a psycholog Sigmund Freud. Jeho poznatky se zasloužily o odtabuizování některých jevů sexuality. Dále docházelo k nejrůznějším vědeckým poznatkům, které na základě vyšetřování lidských sexuálních aktivit významně ovlivnily sexuální morálku. Především vyvrátily mnohé mýty spojené se sexualitou. Jedním z prvních, kdo ve 40. letech 20. století realizoval rozsáhlý výzkum sexuálního chování, byl americký zoolog Alfred Kinsey. „*Poprvé bylo zjištěno, v jakém věku začínají lidé sexuálně žít, jak často onanují, jak jsou nevěrní svým manželským partnerům, jak často mají homosexuální zkušenosti.*“⁵⁰ V roce 1941 se anglickým vědcům podařilo izolovat penicilin, díky kterému se daly léčit dvě nejčastější pohlavní nemoci té doby – syfilida a kapavka.

Změny v sexuální morálce způsoboval i politický vývoj. Byl to především boj žen za politickou a sociální rovnoprávnost, který zahrnoval i snahy o sexuální osvobození. Ženy si chtěly samy řídit svou porodnost a rozhodovat o počtu svých dětí. Uvolnění sexuální morálky bylo spojeno především s rozvojem antikoncepčních metod. Počátkem 20. století došlo k masovému rozšíření kondomu. Stále se ale jednalo o antikoncepci mužskou. Ženy získaly možnost samy si regulovat svou porodnost až počátkem 60. let 20. století, kdy se na trh dostala hormonální antikoncepce.⁵¹

---

⁴⁸ Dallaire, Y. *Láska a sexualita v trvalém vztahu*. Praha: Portál, 2009. s. 98.

⁴⁹ Weiss, P., Zvěřina, J. *Sexuální chování v ČR*. Praha: Portál, 2001. s. 15-16.

⁵⁰ tamtéž s. 16.

⁵¹ tamtéž s. 16 -17.

3 Sexuální chování v různých kulturách světa

3.1 Antropologie sexuality

Věda, která se zabývá otázkou sexuality v různých kulturách světa, se nazývá antropologie sexuality. Lze ji charakterizovat jako transkulturní studium sexuálního chování, postojů, kulturních vzorců a norem. Data jsou získávána na základě rozsáhlých výzkumů. Počátky této vědy sahají přibližně do poslední třetiny 19. století. Již tehdy se objevují díla, která předpokládají kulturní relativismus⁵². Mezi autory těchto děl patří například Henry Havelock Ellis (1859-1939), který se zasloužil o několik studií, zabývajících se pohlavní psychologií. Dalším významným autorem byl Hermann Heinrich Ploss, který se zabýval sexualitou ženy. Předním představitelem vznikající kulturní sexuologie byl Iwan Bloch, jehož východiskem byla polemika o sexuální patologii s jedním ze zakladatelů moderní sexuologie – Richardem von Krafft-Ebingem. V počátcích se antropologie sexuality zabývala tématy, jako promiskuita, usměřňování incestu, manželství, rituály dospívání a průběh iniciací. Častým zdrojem prvních prací byly informace získané cestovateli a misionáři.⁵³

Ve 20. letech 20. století se antropologie začala více orientovat na terénní výzkumy a popisy exotických kultur. O terénní výzkum na Trobriandových ostrovech, a následnou publikaci o této společnosti se zaměřením na sexualitu, se postaral Bronislaw Malinowski. Mimo jiné došel Malinowski k závěru, že Oidipovský komplex není univerzální, čímž vyvrátil teorii Sigmunda Freuda.⁵⁴ Další velkou osobností antropologie sexuality byla Margaret Meadová. Prováděla terénní výzkum na ostrově Samoa v Polynésii. Zabývala se sexuálním chováním tamějších domorodců a snažila se dokázat, že toto chování je determinováno kulturně, nikoli geneticky. Její dílo bylo podrobena velké kritice. Mnoho antropologů ji obvinilo z neobjektivního pohledu a z idealizace získaných dat.

---

⁵² Přístup, který předpokládá, že jednotlivé kultury jsou jedinečné, a proto musíme posuzovat kultury v jejich vlastním kontextu.

⁵³ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 667.

⁵⁴ tamtéž s. 668.

Nejpopulárnější studie, která se zabývá sexuálním chováním ve sto devadesáti etnických skupinách světa, je kniha *Patterns of sexual behavior* vydána roku 1951 americkými antropology Clellanem S. Fordem a Frankem A. Beachem.⁵⁵

Kulturní antropologie přistupuje ke studiu sexuality dvěma typy výzkumu: deskriptivním a srovnávacím. Deskriptivní přístup bývá nazýván etnografií sexu. Jedná se o popis sexuálních aktivit v rámci jedné kultury. Tímto typem výzkumu se získávají základní informace o sexualitě v jiných kulturách. Výzkum srovnávací, nazývaný etnologií sexu, vždy srovnává nejméně dvě odlišné kultury. Cílem je zkoumat kulturní variace, rozmanitosti a podoby sexuálního chování, a určit do jaké míry kultura ovlivňuje biologický potenciál.⁵⁶

Pro antropologii sexuality jsou hlavními výzkumnými cíli samotné sexuální praktiky. Především je zkoumána heterosexuální soulož, ale pozornost je věnována i jiným formám sexuálního „vybití“. Bohužel informací o sexuálních praktikách v transkulturním rozměru je nedostatek. Dalším problémem je, že získaná data mohou být do určité míry sporná.⁵⁷

Získaná data z kultur, které mají kladný vztah k předmanželské sexualitě, naznačují, že nejnižší věk pro pohlavní styk je již desátý rok života. „*Jednoznačné doporučení, kdy by měli mladí lidé začít se sexem, respektive se souloží, neexistuje. Shoda není ani mezi odborníky, natož u laiků. Situace se liší v různých zemích světa, kulturách a stoletích.*“⁵⁸ V naší kultuře je pohlavní styk zakázán osobám mladším patnácti let. V posledních letech se spekuluje o snížení této hranice na čtrnáct let, ale zatím tato změna uzákoněna nebyla.

Období největší sexuální aktivity je obecně mezi dvacátým a třicátým rokem života. Je to předurčeno biologicky, nikoli vlivy kultury. Co se týče milostné přede hry, tak její podoba souvisí s určitými postoji v různých kulturách. Například společenství, kde je milostná přede hra dobře propracovaná, umožňují muži, či ženě, vybrat si svého

---

⁵⁵ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 670.

⁵⁶ tamtéž s. 668.

⁵⁷ tamtéž s. 686.

⁵⁸ Pastor, Z. *Tajemství ženské sexuality*. Kralice na Hané: Computer Media, 2010. s. 58.

manželského partnera. Manželství je v těchto kulturách svobodnou volbou. Tam, kde milostná předehra není obvyklou, často bývá manželský partner vybírán třetí stranou.⁵⁹

Pro dvojice, které spolu žijí samy, nebo s rodinou v domě, bytě, či chatrči, je preferovaným místem pro pohlavní styk právě jejich obydlí. Mezi tyto kultury patří i ta naše. Rozhodující vliv na výběr místa, kde k pohlavnímu styku dochází, má údajně právě způsob bydlení. Například „*na ostrově Kiwai při jihovýchodním pobřeží Nové Guineje se dříve bydlelo v dlouhých domech bez vnitřních stěn, které by oddělovaly jednotlivé rodinné prostory, a sexuální styk konali kiwaiští domorodci většinou venku, v pralese.*“⁶⁰

Nejvíce upřednostňovanou a praktikovanou sexuální polohou je ve všech kulturách světa poloha „tváří v tvář“ neboli poloha „misionářská“, kdy žena leží na zádech a muž je nahoře nad ní. Alternativou je pak stejná poloha, ale na boku. Tato varianta bývá praktikována především v těhotenství, nebo tam, kde spí více členů rodiny pohromadě. Co se týče orálního sexu, ten je obvyklý ve všech vyspělých civilizacích i v některých místech Oceánie a Afriky. Už z výzkumu Alfreda Kinseyho je patrné, že se felace vyskytuje častěji u vzdělaných lidí. Z dalších výzkumů vyplývá, že orální sex je od 50. let 20. století běžnou sexuální praktikou.⁶¹

Z etnologických prací vyplývá, že muži mají zpravidla větší sexuální touhu než ženy. Mezi výjimky patří například některé indické skupiny, u kterých panuje názor, že ztráta semene je pro muže oslabující nebo dokonce nebezpečná. Pro muže z těchto skupin je nemyslitelná i masturbace. I z výzkumů v Africe vyplývá, že téměř ve všech etnických subkulturách je masturbace odsuzována, ale výsledky průzkumů ukazují, že je běžně praktikována. Zajímavostí je také skutečnost, že k masturbaci se hlásí více křesťané než muslimové.⁶²

---

⁵⁹ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 686.

⁶⁰ Pondělíček, I., Pondělíčková-Mašlová, J. *Lidská sexualita*. Praha: Avicenum, 1971. s. 147.

⁶¹ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 687.

⁶² tamtéž s. 688.

3.2 Sexuální kodexy

V každé kultuře existují různé objekty, symboly, signály, činnosti, vyprávění či gesta, která slouží k pojmenování erotických, reprodukčních nebo pohlavních významů. Celkově se tyto znaky dají nazvat jako erotický či sexuální kodex kultury. Podoba sexuálních zásad souvisí s tím, zda je daná kultura spíše restriktivní nebo permissivní.⁶³ V kultuře, ve které převládá k sexualitě restriktivní přístup, jsou sexuální projevy ve velké míře omezovány tlakem sociálního prostředí, výchovou a především náboženstvím. Naopak permissivní kultury jsou v oblasti sexuality více tolerantní a otevřené. Ovšem společnost, ve které by sexuální chování jedinců nebylo alespoň do určité míry ovlivňováno sexuálními kodexy, neexistuje. „Česká republika patří v přístupu k sexuálním potřebám jedince k velmi liberálním státům, má však i dostatečnou legislativní úpravu týkající se ochrany dětí a žen, zákazu sexuální agrese a ohrožování mravnosti.“⁶⁴

Mezi složky sexuálního kodexu patří například cudnost a etiketa správného oblékání. Ve všech kulturách jsou pohlavní orgány vnímány jako erotický objekt. Z tohoto důvodu je po dospělých členech dané kultury vyžadováno dodržovat určité formy mravnosti. I v kulturách, kde příslušníci obou pohlaví chodí úplně nazí, existují pravidla, která vyžadují cudnost. Muži se například nesmějí přímo dívat na ženské přirození a ženy, které sedí, si v rámci cudnosti musí zakrývat tuto oblast patou. Další složkou sexuálního kodexu je „sexuální jazyk“. V každé kultuře jej můžeme rozpoznat v různých řečových obrazech, kontextech, humoru, škádlení, narážkách a stejně tak i v poezii a umění.⁶⁵

---

⁶³ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 684.

⁶⁴ Pastor, Z. *Tajemství ženské sexuality*. Kralice na Hané: Computer Media, 2010. s. 110.

⁶⁵ Weiss, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 684-685.

3.3 Sex v různých kulturách světa

„Jiný kraj, jiný mrav. Princip pohlavního spojení a provozování sexu je na celém světě podobný. Časem, životními podmínkami, zvyky, kulturou a náboženstvím vznikly v různých částech světa odlišnosti, při nichž bychom někdy ani nepoznali, o co se lidé snaží, co dělají a k čemu to má vlastně sloužit. Dělají-li dva totéž, není to pokaždé totéž.“⁶⁶

Sexualita v rámci evropského kontinentu nás nijak nepřekvapí. Jak uvádí Zlatko Pastor *„máme společné kořeny, kulturu, stejně se smějeme, pijeme pivo nebo víno, ale i souložíme.“⁶⁷* Obyvatelé severských států bývají označováni za chladnější a uzavřenější. Oproti tomu obyvatelé jižních států Evropy jsou otevřenější a temperamentnější. Ačkoli na svět nahlížíme očima Evropana, je nutné si uvědomit, že „euroamerický svět“ netvoří ani polovinu celého světa.

V arabské oblasti, ale i v některých místech rovníkové Afriky, je na ženy stále nahlíženo jako na méněcenné. Ženy jsou vnímány jen jako nástroj na rození dětí. Jejich sexuální prožívání je potlačováno brutálními znetvořujícími zákroky. *„Rozsah zákroků je různý. Odstraňují se malé stydké pysky, někdy i klitoris. Při „faraonské obřízce“ je ženě odstraněn prakticky celý zevní genitál, malé i velké stydké pysky, klitoris a potom se zašije vaginální otvor. Ponechá se jenom úzká štěrbinu pro močení a odchod menstruační krve. Po svatbě se zašití odstraní, aby byla žena oplodněna. Po stránce tělesné, ale především psychické, to má nedozírné následky.“⁶⁸* Cílem těchto „operací“ je znemožnit ženám sex, aby jím nebyly rozptylovány a nebyly svým mužům nevěrné. Nevěra je v těchto kulturách tvrdě trestána.

Islámský svět je často spojován se slovy harém a mnohoženství. Polygamní manželské právo umožňuje muslimovi čtyři manželky. Pravdou však je, že v současné době je mnohoženství z ekonomických důvodů náročné a muži se tak musí spokojit jen s jednou manželkou.⁶⁹ Ve většině muslimských zemí je zahalování žen považováno za samozřejmé. Na veřejnosti, a především před cizími lidmi, mají ženy zakrývat své vnady, aby muži nebyli sexuálně provokováni. Muslimové přisuzují velký význam

---

⁶⁶ Pastor, Z. *Tajemství ženské sexuality*. Kralice na Hané: Computer Media, 2010. s. 151.

⁶⁷ tamtéž s. 152.

⁶⁸ tamtéž s. 153.

⁶⁹ tamtéž s. 155.

rituální čistotě. Jako nečistá je vnímána menstruace, samotný pohlavní styk a porod. Prostředkem rituální očisty je studená voda.⁷⁰

Oblast Izraele, kde převládá jako většinové náboženství judaismus, má také své sexuální zvláštnosti. Sexuální chování židovského národa je podmíněno dvaceti osmi sexuálními příkazy a šedesáti šesti sexuálními zákazy, které jsou vyneseny Jahvem. Základním příkazem tohoto náboženství je obřízka. Provádí se jen chlapcům, vždy osmý den po narození. U dívek se při vstupu do manželství předpokládá panenství.⁷¹

V čínské kultuře hlásalo léčbu sexem učení taoismu. Tuto filosofickou školu a náboženský směr zformuloval již v 6. století před naším letopočtem čínský filosof Lao-c'. Staří taoisté se zabývali sexualitou a jejím vlivem na zdraví a délku života. Taoismus vychází z toho, že sexualita je součástí našeho života, a proto bychom ji měli rozvíjet. Taoismus předepisuje meditace, tělesná cvičení a různé sexuální praktiky.⁷² „Podle taoistů existují dva principy: mužský čili „jang“ a ženský čili „jin“. Aby byl „svět v pořádku“, musí mezi mužským a ženským principem neustále proudit energie („čchi“).“⁷³

Indická kultura má v dějinách sexuality nezastupitelnou roli. Jedním z nejznámějších indických starověkých textů, zabývajících se sexualitou, je Kamasútra. Tuto učebnici milostného umění sepsal ve 4. století našeho letopočtu filosof Vátsjájana. V knize je rozlišeno sedm druhů pohlavní lásky. Muži jsou rozděleni podle velikosti penisu do tří tříd na zajíce, býka a hřebce. Ženy podle velikosti vaginy na gazelu, klisnu a slonici. Nejlepšího sexuálního prožitku dosahuje kombinace hřebce a gazely. Nejnižší prožitek se předpokládá u zajíce a slonice. V knize je popsáno kolem devadesáti různých poloh pohlavního styku.⁷⁴

Indiáni, mylně pojmenováni podle obyvatel Indie, mají také své specifické sexuální zvyky. Již křesťanští misionáři zaznamenali velký výskyt homosexuálního chování mezi americkými domorodci. Nejmladší kontinent bývá označován za původní místo epidemie syfilis, která se do Evropy dostala díky výpravám Kryštofa Kolumba.

---

⁷⁰ Bellinger, G. J. *Sexualita v náboženstvích světa*. Praha: Academia, 1998. s. 331.

⁷¹ tamtéž s. 248-249.

⁷² tamtéž s. 201.

⁷³ Stingl, M. *Sex v pěti dílech světa*. Brno: Jota, 2006. s. 76.

⁷⁴ Bellinger, G. J. *Sexualita v náboženstvích světa*. Praha: Academia, 1998. s. 146-148.

Říká se, že prvním nakaženým touto chorobou byl pravděpodobně plavčík, který se při návratu do Španělska nakazil na ostrově Haiti. Prostřednictvím kolonizátorů se mezi indiány rozšířila různá virová onemocnění a alkohol, což indiánskou populaci postupně ničilo.⁷⁵

Původní populace tichomořské oblasti, především obyvatelé Nové Guineje, dodnes dodržují své tradiční sexuální rituály. Stále dodržují iniciační rituály spojené s prvním pohlavním stykem. Ženy se v období menstruace musí držet stranou ve speciálních menstruačních chýších. Samozřejmostí jsou také zásnubní a svatební rituály.⁷⁶

O Austrálii by se dalo říci, že je do jisté míry liberálnější než Evropský kontinent. Největší australské město Sydney bývá někdy označováno jako přední světové město pro lesby a gaye. Aboriginové, zdejší původní obyvatelé, nevěřili, že pohlavní styk vede k samotnému oplodnění ženy. Sex byl pro ně potěšením, nikoli prostředkem k reprodukci. Věřili, že do pochvy ženy vstupuje jakýsi duch a tím ženu přivede do jiného stavu.⁷⁷

Sexuální chování lidí je zpravidla ovlivněno danou kulturou a životními podmínkami, ve kterých tito lidé žijí. Již od pradávna je sexualita omezována právě kulturou a jejími specifickými pravidly. Některá z těchto omezení mají určitý smysl a mohou jedince chránit, ale mnoho z nich naopak člověku škodí. Mezi nepříznivá omezení patří především taková, která potlačují přirozené potřeby člověka.

---

⁷⁵ Pastor, Z. *Tajemství ženské sexuality*. Kralice na Hané, Computer Media, 2010. s. 156.

⁷⁶ tamtéž s. 156-157.

⁷⁷ Stingl, M. *Sex v pěti dílech světa*. Brno: Jota, 2006. s. 18.

4 Vývoj sexuálního chování na území České republiky

4.1 Sexualita na českém území ve 20. století

Ve 20. století došlo v oblasti sexuality k velkým změnám. Došlo k uvolnění sexuální morálky, což způsobilo značné změny v sexuálním chování lidí. Jednou z největších změn bylo oddělení sexuality a manželství. Sex mohl být provozován i mimo manželský svazek, což bylo dříve nemyslitelné a veřejně odsuzované. Toto oddělení sexu od svazku manželského bylo zřejmě ovlivněno rostoucí sekularizací⁷⁸ společnosti a především odklonem od striktní sexuální morálky, která byla v naší kultuře ovlivňována židovsko-křesťanskou náboženskou tradicí. Významnou roli hrálo také překonání tradičního modelu rodiny patriarchálního typu.⁷⁹

4.1.1 Změna klimatu

Začátek minulého století s sebou přinesl spoustu změn. Tyto změny se týkaly jak sexuality, tak i jiných oblastí lidského života. Například v módě začaly ženy oblékat první kalhoty. Do historie se zapsaly dvě ženy, které se jako první dne 7. 3. 1911 ukázaly v Praze, na veřejnosti v kalhotách. Reakcí byla demonstrace proti nošení kalhot, která se den na to konala v Praze. Dalším módní novinkou u nás bylo rozšíření podprsenky roku 1914.⁸⁰

V 60. letech 20. století se začalo hovořit o světové sexuální revoluci. V naší společnosti se toho tolik nezměnilo, jak uvádí Uzel: „*Tato dramatická bouře měla snad údajně také trochu šplíchnout jednu vlnku do našich luhů a hájů. Když se na to díváme trochu s odstupem času, zjistíme, že šlo vlastně o bouři ve sklenici vody. Tak mnoho se zase nestalo, život běží dál a většina lidí není více záletná nebo více promiskuitní, než byli jejich pradědečkové a prababičky. To jenom otevřená demokratická společnost se odhodlala trochu otevřít okna a dveře, vyvětrat místnost a na sexualitu pustit o něco více světla. Celá sexuální revoluce byla jenom zprůhledněním situace. Že se o tom mohlo psát a že jsme se o tom vůbec mohli začít bavit.*“⁸¹ Sexualita 60. let minulého století byla charakteristická počátky konzumního přístupu k sexu. Hlavním znakem této

---

⁷⁸ Zesvětštění, potlačení vlivu náboženství.

⁷⁹ Weiss, P., Zvěřina, J., *Sexuální chování v ČR*. Praha: Portál, 2001, s. 30.

⁸⁰ Janiš, K. *Z dějin sexu a erotiky, aneb, Co jsme se ve škole neučili*. Hradec Králové: Lupus, 2004. s. 331.

⁸¹ Uzel, R. *Sex – odhalené tabu*. Praha: Grafoprint, 1992. s. 7.

revoluce byla masová propagace sexu prostřednictvím časopisů a médií. V západních zemích se začaly natáčet pornografické filmy.

4.1.2 Prostituce

V nově vzniklé republice roku 1918 bylo mnoho problémů. Jednalo se například o vysokou rozvodovost, prostituci a šíření pohlavních nemocí. V období první republiky se na našem území nacházelo skoro pět set nevěstinců. Mohlo to souviset i s tím, že po válce byl velký nepoměr mezi muži a ženami. Existovaly různé spolky orientované proti prostituci. Mezi ně patřily například nádražní misie, což byl spolek starších žen, které pobývaly na nádraží, aby mohly varovat nově příchozí ženy a dívky před pokušením a lákadly velkoměsta. Náplní jejich práce bylo tyto ženy poučit a popřípadě jim najít „normální“ práci.⁸² V té době bylo k vykonávání prostituce zaregistrováno kolem deseti tisíc prostitutek. Po druhé světové válce však byly všechny nevěstince zrušeny. Po komunistickém převratu v únoru roku 1948 převládala víra, že žádné nevěstince nikde nejsou a ani se neobjeví. Pravda byla ovšem jiná, jak uvádí Uzel: „*neexistuje totiž na světě žádná společnost, která by se za uplynulých 2500 let dokázala prostituce zbavit.*“⁸³

4.1.3 Pornografie

Ve 20. letech 20. století se začaly objevovat první soukromé filmy, které by se daly označit jako pornografické. Společnost zpočátku pro tyto filmy neměla pochopení a tvrdě proti jejím tvůrcům zasahovala. U nás se poprvé na filmovém plátně objevila nahá žena ve filmu *Erotikon* z roku 1929. Dalším českým filmem, ve kterém hlavní roli hrála nahá žena, byl film *Extase*. Režisérem obou filmů byl Gustav Machatý. Oba filmy byly na svou dobu poměrně odvážné a pro mnohé i pobožující, nicméně především v zahraničí sklidily velký úspěch. V roce 1965 byl natočen film Miloše Formana, s názvem *Lásky jedné plavovlásky*, ve kterém již vystupuje nahý milenecký pár. V naší zemi se také roku 1969 narodila slavná pornoherečka Dolly Buster. V 80. letech z Československa emigrovala do Západního Německa, kde začala svou kariéru

---

⁸² Janiš, K. *Z dějin sexu a erotiky, aneb, Co jsme se ve škole neučili*. Hradec Králové: Lupus, 2004. s. 333.

⁸³ Uzel, R. *Mýty a pověry o sexu*. Praha: Práce, 1990. s. 139.

v pornografickém průmyslu.⁸⁴ Po revoluci v roce 1989 u nás došlo k obrovskému rozmachu pornografie.

4.1.4 Masturbace

V polovině 19. století byla onanie přísně potlačována. Jedinci, kteří z ní byli podezřelí, byli sledováni a často „léčeni“ speciálními přístroji. K zabránění onanie existovala spousta ochranných pomůcek. Mezi ně patřily například ostnaté rukavice, které se podezřelým nasazovaly přes noc. Dále se používaly bandáže na genitálie, pásy cudnosti i speciální erekční detektory. Ještě ve 30. letech 20. století se onanie stále potlačovala. Vznikala i dětská sanatoria, kde se onanie „léčila“. Byly prováděny i operativní zákroky, které měly onanii znemožnit. Mezi méně drastické metody patřila vodoléčba a léčba elektrinou. K dispozici byla odstrašující literatura, ve které byly vyjmenovány nebezpečné a degenerativní následky sebeuspokojování.⁸⁵ „*Je obrovskou zásluhou Sigmunda Freuda, že jako první netabuizoval onanii a že jako první vyslovil, že je naprosto přirozená a neškodná.*“⁸⁶

4.1.5 Předmanželská sexualita

Ještě na počátku 20. století bylo obvyklé, že žena vstupovala do manželství jako panna. V představách našich prapředků měl být první sexuální styk uskutečněn až o svatební noci novomanželů. Věřilo se, že předmanželskou zdrženlivostí se muž a žena učí sebekázi a buduje se vzájemná úcta partnerů. Většina lidí a především členové církve tomu věřili a předmanželský sex byl pro ně něco nemyslitelného. Skutečnost však byla úplně jiná a předmanželský sex byl hojně provozován.⁸⁷

4.1.6 Antikoncepce

„*Obliba určitého druhu antikoncepce či její užívání vůbec souvisí se snadnou dostupností na trhu, ale zejména s postoji konzumentů.*“⁸⁸ Historie jednoho z nejdostupnějších antikoncepčních přípravků – kondomu, sahá do 16. století. U nás se v Praze roku 1909 otevřela prodejna „Továrna na gumové zboží Primeros“. Protože její majitelé byli Židé, po obsazení Československa německou armádou roku 1939, jim byl

---

⁸⁴ Janiš, K. *Z dějin sexu a erotiky, aneb, Co jsme se ve škole neučili*. Hradec Králové: Lupus, 2004. s. 363.

⁸⁵ tamtéž 344.

⁸⁶ Weiss, P. *Sloupky o sexu*. Praha: Mladá fronta, 2010. *Moje psychologie*. s. 59.

⁸⁷ Janiš, K. *Z dějin sexu a erotiky, aneb, Co jsme se ve škole neučili*. Hradec Králové: Lupus, 2004. s. 337.

⁸⁸ Hajnová, R., Novák, T., Capponi, V. *Sexuologický slovník*. Praha: Grada, 1994. s. 19.

podnik odebrán. Ačkoli se během války majitelé často měnili, zboží zůstalo stejné. Po válce byl podnik znárodněn. Po revoluci se opět střídali majitelé a objevila se konkurence.⁸⁹

Ve 20. letech 20. století antikoncepce moc užívána nebyla. Tento stav byl ovlivněn především církví a také moralistickým postojem veřejnosti. Předpokladem pro mladé budoucí rodiče bylo manželství, což ve 20. letech způsobilo prudký nárůst rozvodů. S problematikou narůstajících rozvodů úzce souvisela otázka potratovosti. V této době byl u nás přísný zákaz interrupcí. V Československu stále platil §144 trestního zákona z období Rakouska-Uherska. Podle tohoto paragrafu by byla žena, která se pokusí nebo způsobí potrat plodu, odsouzena až na pět let vězení. Stejně tak otec, který o potratu věděl a nijak nezakročil, by byl odsouzen až na deset let. I přes veškeré zákazy a tresty byly u nás potraty vykonávány. Prováděli je utajení „odborníci“. Tyto zákroky však neprobíhaly v dostatečně hygienických prostředích ani za odborných podmínek. Proto byly pro ženy velmi nebezpečné a rizikové.⁹⁰

V 50. letech 20. století byl nástupem komunistů omezen vliv církve, což způsobilo změnu postoje k antikoncepci. Zároveň se zlepšily hygienické podmínky, což vedlo k nižší úmrtnosti dětí. Antikoncepční prostředky však dosud nebyly moc rozšířené a dostupné veřejnosti.

V 60. letech 20. století u nás došlo k rozšíření nitroděložního tělíška. Zasloužil se o to především náš přední gynekolog J. Šráček. U nás vyráběné tělíško bylo známé pod jménem DANA. Pod tímto názvem se skrývá zkratka: Dokonalá a Neškodná Antikoncepce. Tato antikoncepční metoda byla velmi oblíbená.⁹¹

První evropskou zemí, kde bylo možné na lékařský předpis získat hormonální antikoncepci, bylo již od roku 1961 Německo. Do československých lékáren se jako první hormonální antikoncepce dostal v roce 1965 přípravek Antigest. V počátcích však

---

⁸⁹ Jan Záluský. „*Primeros pronikl za sto let i do hovorové češtiny*“. 31. 8. 2009[online].[cit. 2013-02-18]. Dostupné z: <<http://in.ihned.cz/c1-38183260-primeros-pronikl-za-sto-let-i-do-hovorove-cestiny>>

⁹⁰ Janiš, K. *Z dějin sexu a erotiky, aneb, Co jsme se ve škole neučili*. Hradec Králové: Lupus, 2004. s. 328.

⁹¹ tamtéž 329.

byla tato antikoncepce předepisována pouze ženám se zdravotními problémy.⁹² Po listopadu 1989 se hormonální antikoncepční prostředky staly dostupnými, čímž se zvýšil počet jejich uživatelů.⁹³

Na počátku 90. let minulého století byla stále jednou z nejvíce praktikovaných antikoncepčních metod nespolehlivá metoda přerušovaného pohlavního styku. Kondomy používány byly, ale nebyly příliš oblíbené. Hormonální antikoncepce se do povědomí odborníků a veřejnosti dostávala velice pomalu. V této době byla velice oblíbená nitroděložní tělíska. V průběhu 90. let se situace změnila. Kondomy začaly být více oblíbené a především narůstal počet uživatelů hormonální antikoncepce.

4.1.7 Homosexualita

Homosexualita vždy nebyla předmětem opovržení. Zhruba až od 12. století se spolu s činností Svaté inkvizice zvedla vlna nesnášenlivost vůči homosexuálním jedincům. Důležitým převratem byla až událost, kdy roku 1974 Americká psychiatrická asociace vyškrtla homosexualitu ze seznamu chorob. Roku 1990 si berlínští transsexuálové připomenuli policejní zásah z roku 1969 namířený proti homosexuálům, lesbám a transvestitům. Tímto začalo celosvětové hnutí za zrovnoprávnění všech homosexuálních jedinců i členů jiných sexuálních menšin. U nás došlo k hlavní změně až roku 1990, kdy byl zrušen paragraf, který diskriminoval homosexuály. Homosexuální chování se stalo rovnocenným heterosexuálnímu chování.⁹⁴ Předtím byli homosexuálové diskriminováni. Není proto divu, že se i v dnešní době rozvádí dlouholetá manželství s tím, že jeden z manželů je homosexuál. Tito lidé v minulosti často žili dvojí život. Aby nebudili pozornost a pohoršení, vstupovali do manželského svazku s druhým pohlavím a pořizovali si děti. Dnes jsou homosexuálové v naší společnosti tolerováni.

---

⁹² Janiš, K. *Z dějin sexu a erotiky, aneb, Co jsme se ve škole neučili*. Hradec Králové: Lupus, 2004. s. 330.

⁹³ Weiss, P., Zvěřina, J., *Sexuální chování v ČR*. Praha: Portál, 2001. s. 33.

⁹⁴ Janiš, K. *Z dějin sexu a erotiky, aneb, Co jsme se ve škole neučili*. Hradec Králové: Lupus, 2004. s. 355.

4.2 Sexualita na českém území ve 21. století

V dnešní době je kolem nás obrovské množství informací o sexu. Denně se s těmito informacemi dostáváme do styku, především prostřednictvím médií. Zatímco dříve byla sexualita tabu, dnešní společnost se vyznačuje opačným přístupem. Každý den se setkáváme se sexuálními stimuly v televizi, časopisech a na internetu.

Na internetu je nekonečné množství informací o sexualitě, nespočet diskuzí a článků. Internet se stal doménou pornografie. Můžeme si pouštět pornografická videa, navštěvovat erotické chaty, nebo provozovat kybersex. Na tyto možnosti existují různé názory. Zlatko Pastor zastává názor, že *„internetový sex určitě neuvolňuje potlačené sklony, nemění psychiku a není jenom východiskem z nouze. Je jistě zpestřením a obohacením.“*⁹⁵ Někteří však dostupnost sexuálního materiálu vnímají především jako hrozbu pro dospívající mládež.

Prostřednictvím nejrůznějších sociálních sítí, seznamek a chatů, se internet stává také místem, kde se lidé seznamují a domlouvají si spolu schůzky. Během několika minut a prostřednictvím pár kliknutí, se můžeme seznámit s nespočtem množství potenciálních protějšků. Virtuální realita se však liší od opravdové reality. Fantazijní obraz člověka, se kterým jsme strávili hodiny a hodiny chatováním, pak může při reálném setkání způsobit velké zklamání. Někteří jedinci mohou mít také postupně problém navazovat sociální vazby v opravdovém světě.

Internetové pojetí sexuality ve 21. století se vyznačuje tím, že nás „nutí“ v sexu více experimentovat. Nejrůznější články, které nám předkládají rady, jak zpestřit sex, jak být lepším milencem či milenkou, nebo jaké sexuální polohy musíme vyzkoušet, abychom co nejrychleji dosáhli orgasmu, se na našich monitorech objevují každý den. Hlavním cílem těchto diskuzí a článků je vyvarovat se stereotypu.

Ačkoli je nám mnohými mediálními prostředky promiskuitní chování předkládáno jako přirozené chování člověka, ba dokonce jako nutnost, abychom mohli dosáhnout co nejlepšího sexuálního uspokojení, tak Budinský a Zvěřina tvrdí, že: *„moderní generace se nevyznačuje bezhlavou sexuální promiskuitou, nýbrž životním stylem, který bývá označován jako „sukcesivní monogamie“.* Tyto následné a ve své

---

⁹⁵ Pastor, Z. *Tajemství ženské sexuality*. Kralice na Hané: Computer Media, 2010. s. 182.

podstatě monogamní vztahy vytvářejí v moderních společnostech typickou sociální síť, složenou z partnerů minulých i aktuálních.“⁹⁶

„Ještě nedávno byla společnost nakloněna k projevům soucitu s člověkem, který nežil v manželském svazku. Všeobecně se věřilo, že pokud žena neuzavře sňatek v mládí, zůstane jako stará panna a riskuje smutný život v opuštěnosti. O neženatém muži se říkalo, že nebude mít nikoho, kdo by se o „chudáka“ ve stáří staral. Tyto a podobné názory patří již jen minulosti.“⁹⁷ Mladí lidé dnes preferují svobodný život, kdy poznávají více sexuálních partnerů, nebo soužití s dlouhodobým partnerem, ale bez závazků. Manželství a rodičovství je čím dál častěji odkládáno na později. Důležitá je kariéra, cestování a celkové užívání si života.

4.3 Výzkum sexuálního chování na území České republiky

V zahraničních státech výzkumy sexuálního chování probíhaly mnohem dříve, než u nás. V naší zemi pro tyto výzkumy nebyly příznivé podmínky. Především to bylo dáno politickou situací, kdy byli u moci komunisté.

První výzkum, který se však sexuálním chováním zabýval jen nepřímo, byl realizován v roce 1988. Tento výzkum, pořádaný Ústavem pro filozofii a sociologii ČSAV, měl za hlavní cíl zjistit postoje lidí vůči problematice HIV/AIDS. Roku 1993 byl tento výzkum realizován po druhé.⁹⁸

Další výzkum, který probíhal v roce 1993 pod názvem Průzkum reprodukce a zdraví, se zabýval především reprodukčním chováním českých žen. Díky němu byly také získány informace o antikoncepčním chování dívek a žen.⁹⁹

O souvislý výzkum sexuálního chování obyvatel České republiky se zasloužili prof. PhDr. Petr Weiss, Ph. D., a doc. MUDr. Jaroslav Zvěřina, CSc. Tento výzkum byl realizován v letech 1993, 1998, 2003 a 2008.

---

⁹⁶ Budinský, V., Zvěřina, J. *Vše o sexu*. Praha: Ikar, 2004, s. 162.

⁹⁷ Kubík, J. *Sexualita bez tabu*. V Brumovicích: Carpe diem, 2010. s. 255.

⁹⁸ Weiss, P., Zvěřina, J. *Sexuální chování v ČR*. Praha: Portál, 2001. s. 27.

⁹⁹ tamtéž s. 27.

4.4 Hlavní změny v sexuální chování na území České republiky

Z většiny realizovaných výzkumů v naší zemi i v zahraničí za posledních několik desítek let vyplývají důležité změny v sexuální chování lidí. Jak uvádí Weiss a Zvěřina, „*sexuální chování mládeže je odlišné od sexuálního chování předchozích generací v mnoha podstatných charakteristikách.*“¹⁰⁰ Na základě poznatků z mnoha výzkumů, lze charakterizovat tyto obecné změny:

1. Zahájení pohlavního života se posouvá do stále nižších věkových kategorií.
2. Věk při uzavírání prvního sňatku se zvyšuje.
3. Narůstá počet sexuálních partnerů.
4. Narůstá počet předmanželských sexuálních zkušeností.
5. Sbližuje se věk prvního styku a počtu sexuálních partnerů u mužů a žen.
6. Roste počet adolescentů, kteří zahajují sexuální život před 15. rokem.
7. Antikoncepční chování mladší generace je odpovědnější, a to jak při zahajování pohlavního života, tak i v pravidelných sexuálních stycích.

Většina uvedených změn se týká především žen. Pravděpodobně je to způsobeno měnícím se postavením ženy v moderní společnosti.¹⁰¹

---

¹⁰⁰ Weiss, P., Zvěřina, J. *Sexuální chování v ČR*. Praha: Portál, 2001. s. 29.

¹⁰¹ Tamtéž s. 29-30.

EMPIRICKÁ ČÁST

5 Metodologie výzkumu

5.1 Kvalitativní výzkum

Jak uvádí Hendl, „*Někteří metodologové chápou kvalitativní výzkum jako pouhý doplněk tradičních kvantitativních výzkumných strategií, jiní zase jako protipól nebo vyhraněnou výzkumnou pozici ve vztahu k jednotné, na přírodovědných základech postavené vědě.*“¹⁰² S postupem času získal kvalitativní výzkum rovnocenné postavení s ostatními výzkumnými metodami.

Podle Dismana je kvalitativní výzkum „*nenumerické šetření a interpretace sociální reality. Cílem tu je odkrýt význam podkládaný sdělovaným informacím.*“¹⁰³

Podstatou kvalitativního výzkumu je sběr dat, aniž by na začátku byly stanoveny základní proměnné a hypotézy. „*Jde o to do hloubky a kontextuálně zakotveně prozkoumat určitý široce definovaný jev a přinést o něm maximální množství informací.*“¹⁰⁴

5.2 Narativní rozhovor

Narativní přístup je založen na předpokladu, že existují subjektivní významové struktury o určitých událostech, které se vyjeví při volném vyprávění. Z tohoto důvodu je vyprávějící povzbuzován ke zcela volnému vyprávění. Při výběru respondentů musíme tedy volit takového vypravěče, u kterého je jisté, že bude schopen sám vyprávět. Narativní metoda má vůči možnosti získat informace od jedince za pomoci schématu otázka – odpověď pochybnosti.¹⁰⁵

Narativní rozhovor se skládá ze čtyř fází:

1. Nejprve musíme dotazovaného stimulovat. Vysvětlíme mu, čím se zabývá náš výzkum, co nás zajímá, a na jaké téma má vyprávět. V této fázi rozhovoru se snažíme získat respondentovu důvěru.

---

¹⁰² Hendl, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. s. 49.

¹⁰³ Disman, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost: Příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum, 2000. s. 285.

¹⁰⁴ Švaříček, R., Šedřová K. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007. s. 24.

¹⁰⁵ Hendl, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005 s. 176.

2. Druhou fází je samotné vyprávění. Požádáme tedy respondenta, ať začne vyprávět. Navedeme ho, ať začne od prvních vzpomínek, které se týkají zkoumaného tématu. Nebo ho poprosíme, ať nám vylíčí, co všechno se mu v životě přihodilo v této oblasti. Je dobré zmínit, že respondent nemusí s vyprávěním spěchat, a že právě podrobnosti jsou pro nás zajímavé a důležité.
3. Ve třetí fázi, po ukončení vyprávění, se snažíme ozřejmit nejasné otázky. Vracíme se do samotného vyprávění a žádáme respondenta o vysvětlení nejasností.
4. Abychom dospěli k vyjasnění významových struktur, které vypravěč neodhalil, můžeme mu pokládat otázky typu *proč*.

Klíčovým kritériem pro narativní rozhovor je, že se musí skutečně jednat o vyprávění.¹⁰⁶

6 Cíle výzkumu

6.1 Hlavní cíl výzkumu

Zjistit, zda došlo k změnám v pojetí intimity a sexuality u dnešní mládeže v porovnání s generací starší.

6.2 Dílčí cíle

Zjistit, k jakým změnám došlo v pojetí intimity a sexuality u dnešní mládeže ve srovnání s generací starší.

Zjistit, zda pohlaví hraje roli ve vnímání intimity a sexuality.

---

¹⁰⁶ Hendl, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005 s. 176.

7 Výzkumné šetření

V této kapitole je uvedený průběh výzkumu a přípravy před jeho realizací.

7.1 Výběr respondentů

Respondenti byli vybráni na základě dvou kritérií. Prvním kritériem byl věk. Jelikož cílem výzkumu je zjistit, zda došlo ke změně ve vnímání intimity a sexuality u dnešní mládeže ve srovnání s generací starší, vytvořila jsem si dvě generační skupiny. Starší generaci reprezentovali respondenti narozeni v letech 1950-1970. Ve výsledku byla v této kategorii nejmladší respondentkou žena narozená roku 1961. Nejstarší respondentkou byla žena narozená roku 1952. Mladší generace byla vymezena od roku 1984 do roku 1994. Ve výsledku byli všichni respondenti v této kategorii narozeni v letech 1989 a 1990. Tyto dvě věkové kategorie se dají označit jako generace rodičů a generace jejich možného potomstva.

Druhou podmínkou bylo, abychom se s každým respondentem znali. Vybrala jsem takové respondenty, o kterých jsem předpokládala, že nebudou mít problém sami vyprávět na dané téma.

Celkem proběhlo dvanáct rozhovorů. Šest patřilo do generace starší a šest do generace mladší. V každé generační skupině byly tři ženy a tři muži. Tuto rovnoměrnou kombinaci jsem zvolila proto, abych mohla komparovat pojetí intimity a sexuality u dvou věkových kategorií a zároveň pojetí intimity a sexuality na základě pohlaví.

Respondenti byli kontaktováni emailem. Žádný z respondentů rozhovor neodmítl. Po telefonické dohodě jsem se s každým respondentem domluvila na určitém termínu, kdy proběhl samotný rozhovor. Každý rozhovor byl veden s respondentem v soukromí, aby nemohlo nic narušit průběh rozhovoru. Pro intimní povahu tématu, jsem preferovala, aby rozhovor proběhl u respondenta doma, kde se cítí přirozeně a dobře. Pouze jeden rozhovor proběhl u mě doma, kdy respondent uvedl, že mu nezáleží na místě konání

Ačkoli tyto rozhovory mají anonymní povahu, každý jsem si nahrála na diktafon a následně přesně přepsala, abych mohla provést detailní analýzu. Respondenti byli ujištěni, že nahrávka nebude nikde zveřejněna, a že ji použiji pouze k výzkumným účelům. Jak uvádí Švaříček a Šedřová *„badatel by měl ubezpečit všechny účastníky zkoumání o zachování důvěrnosti a měl by to důsledně dodržovat. Výzkumník by*

v žádném případě neměl sdělovat účastníkům nebo i svým kolegům informace od jiného účastníka výzkumu.“¹⁰⁷ Ve výsledcích analýzy jsou uvedeny některé vybrané citace. Abych zachovala anonymitu respondentů, uvedla jsem jen, zda šlo o ženu či muže, a do jaké věkové kategorie spadá.

7.2 Průběh rozhovoru

Jak bylo uvedeno výše, po předchozí domluvě se rozhovory konaly u většiny respondentů v jejich bydlišti. Pro uvolnění atmosféry jsem po domluvě s respondentem donesla víno. Pouze dva respondenti víno rádi neměli, tak jsem se individuálně domluvila na jiné alternativě. Před začátkem rozhovoru jsem každému respondentovi vysvětlila mé záměry a důvody mého výzkumu. S každým respondentem jsem nejprve hovořila na nějaké obecné téma, aby se uvolnil a rozpovídal se.

Na začátku rozhovoru jsem vždy každého respondenta požádala, aby mi povyprávěl podle svého uvážení o svém životě, o zážitcích, vzpomínkách, prožitcích, pocitech a postojích, které se týkají sexuality a intimity. Pouze čtyři respondenti vyprávěli sami tak, že jsem se na konci rozhovoru jen zeptala na věci, které mne zajímaly. Ostatní respondenti chtěli odpovídat na otázky, které jim položím. I když narativní rozhovor předpokládá, že respondent o sobě vypráví a tazatel se pouze na konci zeptá pro upřesnění na některé odpovědi, musela jsem se ptát mnohem častěji.

Vzhledem k tomu, že se jednalo o autobiografické rozhovory, nebyly nijak časově omezeny. Nejdelší rozhovor trval 1 hodinu a 17 minut. Nejkratší rozhovor trval 24 minut.

8 Analýza dat

Před samotnou analýzou získaných dat jsem všech dvanáct rozhovorů doslovně přepsala. Po prvním přečtení těchto přepisů, jsem hledala společná témata a vytvořila jsem si kategorie, které jsem při dalším čtení detailně sledovala u každého přepsaného rozhovoru. Jak jsem již uvedla výše, ačkoli se jednalo o narativní výzkum, kde se předpokládá samostatné autobiografické vyprávění respondenta, respondenti čekali na otázku, která by jim dala impuls k dalšímu vyprávění. Otázky, které jsem respondentům pokládala, se týkaly těchto okruhů: seznámení se s tematikou sexu; první

---

¹⁰⁷ Švaříček, R., Šed'ová K. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007. s. 45.

sexuální zkušenost; sexuální aktivity; sexuální tabu; ritualizace v sexu; důležitost sexuality a intimity v partnerském vztahu; postoje a názory na nevěru, antikoncepci, komerční sex, homosexualitu, předmanželský sex; zhodnocení svého sexuálního života.

Tyto okruhy se překrývají s kategoriemi, které jsem si vytvořila na základě prepisů všech rozhovorů. Pro následnou komparaci jsem si vytvořila tuto osnovu:

1. Zdroje získávání informací o sexu
2. První sexuální zkušenost – věk, antikoncepce, pocity z prvního pohlavního styku, předmanželský sex
3. Sexuální aktivity – partnerské, krátkodobé známosti, počet sexuálních partnerů, nevěra
4. Sexualita – sexuální tabu, ritualizace, iniciativa, kreativita, důležitost
5. Intimita – význam, důležitost
6. Antikoncepce – názory, zkušenosti
7. Komerční sex – názory, zkušenosti
8. Homosexualita – názory, zkušenosti
9. Vliv náboženství na sexualitu
10. Zhodnocení rozhovoru

Na základě této osnovy, jsem komparovala názory, postoje a výpovědi starších respondentů s respondenty z mladší generace. Dále jsem srovnala přístup mužů s přístupem žen. Srovnání získaných dat je doplněno citacemi respondentů. Tyto citace jsou uvedeny doslovně i s gramatickými chybami.

9 Komparace dat

9.1 Zdroje získávání informací o sexu

Starší generace

Respondenti uváděli jako nejčastější zdroj informací své kamarády. Většina uvedla, že informace získávala až praxí. U většiny respondentů byla sexualita v rodině tabu. Od rodičů se nic nedozvěděli. Ve škole měly rodičovskou výchovu jen ženy, ale o sexualitě se toho moc nedozvěděly. Pozornost byla věnována menstruaci, těhotenství a porodu.

N₁: „Takže skutečně, co se týče těch vědomostí, to bylo úplně ubohé a žalostné.“

N₁: „Já ti to řeknu s rodičema asi takhle. Ten sex bylo velké strašné tabu.“

N₂: „Ani rodiče. Ani kamarádi. Všechno až sám o sobě v praxi. To ani nebylo v tu dobu.“

Mladší generace

Respondenti již uváděli jako zdroj informací internet. Většina uvedla jako hlavní zdroj televizi a časopisy. Všichni absolvovali ve škole rodinnou výchovu, ale většina uvedla, že jim informace připadaly nedostatečné. Pozornost byla věnována především bezpečnému sexu a pohlavně přenosným nemocem. Rodiče, jako zdroj informací o sexu, uvedl pouze jeden respondent. Většina respondentů uvedla, že bavit se s rodiči o sexu jim bylo nepříjemné, a proto se tomu vyhýbali.

N₁: „Tady toto téma mi s rodičema nebylo příjemný.“

N₂: „Asi jako u každého, člověk se tak nějak sám poznával. A samozřejmě mě pak začly zajímat holky, a jak to u nich vypadá tam dole. No a potom, to bylo, jak se naši rozvedli. Tak jsem žil jenom s mamkou, tak jsme měli k sobě blíž a nějak jsme se o tom bavili.“

Srovnání starší a mladší generace

Starší generace neměla takový přístup k informacím o sexu, jako mladší generace. Před prvním pohlavním stykem byla starší generace o sexu informována málo, mladší generace uvádí, že byla informována dostatečně. Mezi společné zdroje starších a mladších respondentů patří kamarádi. S rodiči se o sexuálních otázkách bavil pouze jeden mladší respondent. Starší uváděli, že doma byla sexualita tabu. Mladší se s rodiči na dané téma bavit nechtěli.

Srovnání žen a mužů

Ženy, především z mladší generace, získávaly informace prostřednictvím časopisů. Muži, jako hlavní zdroj, uváděli kamarády a televizi. Muži ze starší generace většinu informací získali samotnou praxí.

9.2 První sexuální zkušenost

Respondenti byli dotazováni na věk, použitou antikoncepci a pocity z prvního sexuálního styku. Byl zjišťován i názor na předmanželský sex.

Starší generace

Průměrný věk prvního pohlavního styku je 18,5 let. Nejnižší věk je 17 let, nejvyšší věk je 21 let. Žádný respondent při prvním pohlavním styku nepoužil antikoncepci. Většina respondentů ze starší generace uvedla, že praktikovala přerušovanou soulož. Pouze jeden respondent byl pod vlivem alkoholu. Dva označili první sexuální zážitek jako negativní. Zbytek respondentů byl spokojen. Všichni praktikovali předmanželský sex a všichni k němu mají kladný postoj. Tři respondenti si svého prvního sexuálního partnera vzali. Dva z nich se později rozvedli.

T: A řešili jste třeba nějakou antikoncepci?

N₁: „Jakou a na co? Nic jsme takového nevěděli. Jenom se stalo, že jsme se mazlili a já jsem se naráz někam propadl a octl jsem se někde. A co jsme teda jako věděli, že to nemůžeš pustit do ženy, tak takové věci, co jsme věděli kluci mezi sebou, že? Tak to jsem udělal to, co jsem měl. Takže nějaká antikoncepce, to si myslím, že ani ju to nenapadlo, že by byla nějaká antikoncepce. A v životě jsem to takhle ani nedělal, čili ani nevím co to je. Ani nás to nijak nenapadlo.“

T: Takže k tomu, že by nebyl předmanželský sex, máte negativní postoj?

N₁: „No určitě, že negativní postoj. Normálně jsem ochoten vzít transparent a jít do toho, do demonstrace. Za předmanželský sex.“

Mladší generace

Průměrný věk prvního pohlavního styku je 17,2 let. Nejnižší věk je 16 let, nejvyšší je 19 let. Jedna respondentka do průměru nebyla zařazena, protože pohlavní styk neměla. Pokud do průměru zahrneme její aktuální věk 23 let, celkový průměrný věk pohlavního styku mladší generace je 18,2 let. Při prvním sexuálním styku všichni použili kondom. Jeden respondent byl pod vlivem alkoholu. Dva označili první sexuální

zážitek, jako negativní. Zbytek respondentů byl spokojen. Všichni praktikovali předmanželský sex a všichni k němu mají kladný postoj. Respondentka, která neměla pohlavní styk, má k předmanželskému sexu také kladný postoj. Při svém prvním sexuálním zážitku by chtěla použít kondom.

T: A vzpomeneš si, jestli jsi poprvé použil nějakou antikoncepci?

N₁: „Jo. V tomhle jsem zodpovědný, to se snažím pořádkem, na to myslím. Nejsem nějak zaměřenej na to, že by se mi to bez kondomu dělalo líp. Jak někdo říká, že když nemá kondom, tak je to vždycky lepší. To zase mně nevadí, já se zaměřuju na to, aby to bylo bezpečny, zdravý.“

Srovnání starší a mladší generace

Hlavním rozdílem mezi starší a mladší generací je používání antikoncepce. Starší generace při prvním pohlavním styku nepoužila žádnou antikoncepci. Většina praktikovala přerušovanou soulož. Z mladší generace všichni použili kondom, nebo se ho použít chystají. Průměrný věk první soulože u starší generace je o 1,3 roku vyšší než průměrný věk generace mladší. Pokud do průměrného věku první soulože u mladší generace zahrneme aktuální věk respondentky, která pohlavní styk neprotikovala, stále je průměrný věk starší generace vyšší. Přesně o 0,3 roku. Starší i mladší generace má kladný postoj k předmanželskému sexu.

Ženy

Průměrný věk prvního pohlavního styku u žen je 18 let. Pokud do průměrného věku první soulože u žen započítám aktuální věk respondentky, která pohlavní styk neprotikovala, průměrný věk je 18,8 let. Tři ženy označily první sexuální zkušenost jako negativní.

N₁: „Mohla jsem počkat. Sice mi bylo dost roků, ale mohla jsem klidně počkat. Protože vím, že jsem měla 19 roků nebo kolik. Jako si myslím, že to je už dost velké věk na to. Že v dnešní době už od 13, že? Nebo aji dřív. (úsměv) Kdybych byla počkala, tak bych možná udělala líp. Nemusela jsem mít tady ten negativní zážitek.“

N₂: „Bylo to hrozný (smích). Ne jako, že bolestivý, ale jako absolutně nic. No, ale když jsem se s ním vyspala, tak mamka říkala, že si ho musím vzít, že?“

Muži

Průměrný věk prvního pohlavního styku u mužů je 17,8 let. Pouze jeden muž označil svůj první sexuální zážitek jako negativní. Dva muži byli pod vlivem alkoholu a příliš si toho nepamatují.

N₁: „Nebylo to dobrý. Jak když poprvé řídíš auto a nic moc, i když tě to baví a chceš řídit.“

Srovnání žen a mužů

Průměrný věk prvního pohlavního styku u žen je o 1 rok vyšší než průměrný věk u mužů. První sexuální zkušenost označilo jako negativní zážitek více žen než mužů. Dva muži byli pod vlivem alkoholu. Žádná žena nevedla, že by byla při prvním pohlavním styku pod vlivem alkoholu.

9.3 Sexuální aktivity

Byly zjišťovány postoje respondentů k dlouhodobým a krátkodobým známostem, počty sexuálních partnerů a postoje k nevěře.

Starší generace

Průměrný počet sexuálních partnerů je 5,3. Nejvyšší počet je 20, nejnižší 1 sexuální partner. Většina respondentů preferuje dlouhodobé vztahy. Jedna respondentka má zkušenost s nevěrou. Dva respondenti mají zkušenost se známostí na jednu noc.

N₁: „Určitě si myslím, že ta nevěra, ať z jednoho nebo druhého pohledu, když se udržuje, tak to myslím nic dobrého nemůže přinést.“

Mladší generace

Průměrný počet sexuálních partnerů je 7,5. Nejvyšší počet je 32, nejnižší žádný sexuální partner. Většina respondentů preferuje krátkodobé vztahy. Dva respondenti mají zkušenost s nevěrou. Čtyři respondenti mají zkušenost se známostí na jednu noc.

N₁: „Když se tak zamyslím, tak ani nemám nějak zájem, poněvadž, když jsem třeba vycítil, ze strany holek, že o mě stojí nebo tak, tak mě to většinou v tu chvíli pustí a už nějak nemám zájem dál to rozvíjet nebo pokračovat v tom vztahu. Takže já jsem spíš zaměřenej na takový ty jednorázový vztahy. Nechci říkat vztahy na jednu noc, to zase ne. Zas mně nevdá stýkat se s holkou delší dobu, ale nejsem na takovej ten typickej vztah. Nikdy mě to nebralo.“

Srovnání starší a mladší generace

Průměrný počet sexuálních partnerů u starší generace je nižší než průměrný počet sexuálních partnerů u mladší generace. Většina respondentů ze starší generace preferuje dlouhodobé vztahy. Většina respondentů z mladší generace preferuje krátkodobé vztahy. Mladší generace má větší zkušenost se známostí na jednu noc než generace starší.

Ženy

Průměrný počet sexuálních partnerů u žen je 4,8. Nejvyšší počet je 20, nejnižší žádný sexuální partner. Ženy preferují více dlouhodobé vztahy. Jedna žena má zkušenost s nevěrou.

N₁: „Sexuální život s prvním manželem byl hrozný. Nikdy jsem nebyla uspokojená. Pak jsem poznala druhého chlapa ve svém životě. On byl ženatý. To bylo něco úplně jiného. Ale byl z toho humbuk. Pak jsem se odstěhovala, rozvedli jsme se.“

N₂: „Nemám zkušenost, ale když to bylo blbý ve vztahu, tak bych se tomu asi nebránila no. To k tomu asi patří, že. Že když to neklape, tak se ohlížíš jinde, ale pak jsou výčitky. Takže jsem ráda, že k tomu nedošlo. Takže odsuzuju to a neodpustila bych to.“

Muži

Průměrný počet sexuálních partnerek u mužů je 8. Nejvyšší počet je 32, nejnižší 2 sexuální partnerky. Muži ze starší generace preferují dlouhodobé vztahy, muži z mladší generace preferují krátkodobé známosti. Dva muži mají zkušenost s nevěrou.

N₁: „Jak jsem měl tu první sexuální partnerku. Tak tu jsem podvedl. To jsem byl blbeček. Chtěl jsem zkoušet víc. A řekl jsem jí to. Ona by mi to i odpustila, ale já jsem nechtěl. Chtěl jsem si užívat.“

N₂: „Zažil jsem i jednorázovku. Bylo to, když jsem měl vztah. Ale celý rok jsem v tom vztahu byl v sexu nešťastnej. Mluvili jsme o tom pořád, ale nešlo to. Fakt jsem se snažil. Tak jednou jsem se setkal s holkou a byl sex na jednu noc.“

T: A kolik jsi měl sexuálních partnerů?

N₃: „To vím přesně, 32.“

T: A jsi spokojený nebo bys to změnil?

N₃: „No, změnil bych to na nějaký trojčíferný číslo. (smích)“

Srovnání žen a mužů

Průměrný počet sexuálních partnerů u žen je nižší než průměrný počet sexuálních partnerek u mužů. Většina žen preferuje dlouhodobé vztahy. Starší muži také preferují dlouhodobé vztahy. Mladší muži preferují krátkodobé známosti. Muži mají více zkušeností s nevěrou, než ženy.

9.4 Sexualita

Respondenti byli dotazováni na sexuální tabu, ritualizaci v sexu, iniciativu a kreativitu v sexu. Bylo sledováno, zda je pro respondenty sexualita důležitá.

Starší generace

Dva respondenti nevěděli, co je pro ně v sexu tabu. Jeden respondent uvedl, že nic. Zbytek uvedl orální sex, hromadný sex nebo masochismus. Dva respondenti uvedli, že mají s partnerem v sexu ritualizaci. Pouze jedna respondentka uvedla, že neví, zda je pro ni sex důležitý. Pro ostatní respondenty je sex důležitý.

T: Máte s manželkou v sexu nějakou ritualizaci?

N₁: „Třeba je to otázka toho, že si hledíme celý den jeden druhého. Přejde možnost, tak hned mamku chytnu, pomačkám, popleskám, poštipu a tak dál. A možná to někdy vnímá jako určitou předehtu.“

Mladší generace

Čtyři respondenti uvedli jako sexuální tabu anální sex. Jeden respondent uvedl, že tabu je pro něj všechno, co by mu způsobilo bolest. Tři uvedli homosexuální styk. Dva respondenti uvedli, že mají s partnerem v sexu ritualizaci. Všichni respondenti považují sex za důležitý.

N₁: „Tabu je asi anální sex. (smích) Kterej jsem v životě nepraktikovala. Jako chtěla jsem ho určitě vyzkoušet, ale nikdy to prostě tak nedošlo. Protože mi to přišlo strašně takový neosobní, špinavý, prostě hnusný. Takže to prostě ne, ne, ne.“

T: Sex je pro tebe důležitý?

N₂: „Hodně. Hrozně to stmeluje a utužuje vztah. Je to nejlepší usmiřovalo. Láska je chemie a tu umocňuje sex. Já ten fyzické kontakt potřebuju hodně.“

Srovnání starší a mladší generace

U mladší generace je nejčastějším sexuálním tabu anální sex. Starší generace neměla jednoznačné sexuální tabu. Kromě jedné respondentky ze starší generace, uvedli všichni respondenti, že je pro ně sex důležitý. Respondenti z mladší generace častěji uváděli, že jsou v sexu kreativní.

Ženy

Všechny ženy z mladší generace uvedly jako sexuální tabu anální sex. Jedna žena ze starší generace nevěděla, co je pro ni v sexu tabu. Jedna žena uvedla, že mají s partnerem sexuální ritualizaci. Jedna žena uvedla, že neví, jestli je pro ni sex důležitý.

N₁: „Já jsem vždycky tvrdila, že nejdůležitější jsou peníze a sex. Můžete být sebevíc zamilovaní, ale když nebudete mít peníze, tak časem jste v prdeli. A když si nebudete rozumět v posteli, to samo. Jeden nebo druhý to začne hledat někde jinde.“

N₂: „Anál. Toho bych se bála, že by to bolelo. To by se mohlo mazat, jak by se chtělo, ale bolelo by to. Sado maso, nevím. Nesmělo by to moc bolet. Spíš se bojím té bolesti.“

Muži

Jeden muž uvedl, že nemá žádné sexuální tabu. Jeden muž neví, co je jeho sexuální tabu. Dva muži uvedli jako sexuální tabu cokoli, co by jim způsobilo bolest. Tři muži uvedli homosexuální styk a jeden muž hromadný sex. Všichni muži uvedli, že je pro ně sex důležitý.

T: Je pro tebe v sexu něco tabu?

N₁: „Tak ta homosexualita. Jinak jako nebyl jsem nikdy víc jak ve 4 lidech. Takže kdyby nás bylo 20 a jedna holka, to by bylo asi blbý. Než se dostaneš na řadu. Tak to asi ne. Ale v těch 4 lidech to bylo super. To jsme byli 3 kluci a jedna holka. Ale asi to není pro každého. Někteří mají tu tendenci soupeřit. Musíš se umět podělit a odpočinout si.“

Srovnání žen a mužů

Kromě jedné ženy, uvedli všichni respondenti, že je pro ně sex důležitý. Ženy převážně odmítají anální sex. Kromě dvou mužů se ostatní muži označili za iniciátory sexu. Kromě dvou žen se ostatní ženy označily za iniciátorky sexu.

9.5 Intimita

Bylo sledováno pojetí intimity a její důležitost ve vztahu.

Starší generace

Starší generace chápe intimitu jako něco, co mají společné jen dva partneři. Něco, co mají jen mezi sebou a s nikým se o to nedělí. Pouze jeden respondent chápe intimitu jako čistě sexuální vztah.

N₁: „Je to široké spektrum. Ale já to vnímám, že když je to čistě intimní vztah, tak je to jednoznačně sexuální vztah, který tyto dva provází.“

N₂: „No co, to nejlepší, co může být. (smích)“

N₃: „Tak je to vztah, důvěra jeden k druhému.“

Mladší generace

Dva respondenti označili intimitu jako něco, co je jen jejich osobní. Ostatní chápou intimitu jako důvěru či sdílení nejtajnějších věcí s partnerem.

N₁: „Tak intimita je, si myslím, když člověk dokáže s někým sdílet něco nejtajnějšího, něco, co by ostatním neřekl. A když prostě se dokáže před tím člověkem otevřít, odhalit. A to myslím nejenom fyzicky, ale i duševně. A nevím no, intimitu s někým sdílet, já si myslím, že pro mě je to těžký. Že ač tedy dokážu o sexu otevřeně mluvit, tak v nějakých oblastech si uvědomuju, že nejsem zas tak otevřenej.“

Srovnání starší a mladší generace

Všichni respondenti z obou generačních skupin pokládají intimitu ve vztahu za důležitou. Jedna respondentka z mladší generace uvedla, že je to něco, co je jen její a nechce to s nikým sdílet. Jeden respondent z mladší generace uvedl, že je pro něho těžké s někým sdílet intimitu.

Ženy

N₁: „Tak intimita je vlastně těch dvou lidí záležitost. Že to je intimní, takže to mají vlastně mezi sebou. A další lidi už vlastně nemusí vědět, jak ti lidi vlastně spolu žijí. Intimita je to, že vlastně se spolem milujou, tak je to pro ně dva. A další by tam už neměl být.“

N₂: „No, tak že jsme jenom sami dva.“

N₃: „No já nevím, mně přijde, že intimní je něco, co je jenom pro mě. Ne, že bych se měla s někým o něco takovýho dělit. Takový prostě moje tajný, skrytý.“

Muži

N₁: „Taková úroveň, že po fyziologické i po psychologické stránce před sebou nemají tajnosti. Že se znají, znají svoje přání, tajnosti, třeba i úchylinky.“

N₂: „To je pro mě ten osobní prostor. Já to slovo nějak nepoužívám. Ale s partnerkou ho dokážu sdílet.“

Srovnání žen a mužů

Pouze jedna žena a jeden muž chápou intimitu jako osobní prostor. Tato žena se o něj s nikým nechce dělit, muž uvedl, že jej s partnerkou dokáže sdílet. Jeden muž uvedl, že je pro něj těžké s někým intimitu sdílet. Ostatní respondenti chápou intimitu jako součást partnerského vztahu, jako něco společného dvěma partnerům. Pro muže i ženy je intimita ve vztahu důležitá.

9.6 Antikoncepce

Byly sledovány názory a zkušenosti s antikoncepčními prostředky.

Starší generace

Všichni respondenti praktikovali v mládí přerušovaný pohlavní styk. Muži preferují přerušovanou soulož, nebo aby antikoncepci měla na starosti žena. Ženy před vstupem do manželství nepoužívali žádnou antikoncepci. Po dětech dvě respondentky měly nitroděložní tělísko a později hormonální antikoncepci. Jedna respondentka uvedla, že nikdy žádnou antikoncepci neřešila.

N₁: „Kondom. Ale to málo. Spíš to bylo přerušovaný. Takže jsme o tom nějak nepřemýšleli.“

N₂: „Já jsem nikdy nebrala. Vždycky jsem si dávala pozor. S gumou to není ono. Přerušovanéj sex taky není ono. Ale prášky jsem nechtěla.“

N₃: „Tak samozřejmě, že manželka měla. Tu kamarádku svoji. Jak jsem tomu říkal? Táta má mamu, mama má DANU. Mama má DANU, tata je rád. Takže samozřejmě mamka pobírala antikoncepci. I měla prášky, nebo DANU, nebo nevím. V našem případě to byla manželka, která na toto myslela. Já ne. Já jsem myslel jenom na to, abych ji uspokojil.“

T: Co si myslíte o hormonální antikoncepci?

N₄: „Není to dobrý. Říkají, že to zanechává následky a že dokonce rakovinu. My jsme si tenkrát dávali pozor a bylo to taky.“

Mladší generace

Mladší generace má k antikoncepci kladný postoj. Kromě jednoho muže, který své antikoncepční chování označil jako nezodpovědné, všichni antikoncepci preferují.

N₁: „Já ten kondom nemám rád. To je jak když se potápíš a někdo tě škrtí, sice máš ten kyslíkový přístroj, ale není to ono. No ale doufám, že toho nikdy nebudu litovat. Děcko je ještě v pohodě, jako nechtěl bych. Ale spíš jako nemoc. Některý už nejdou vzít zpátky, mají takový pozoruhodný zkratky. Ale našťástí se mi to zatím vyhýbá.“

N₂: „Vždycky jsem byl zodpovědný. Ale jak jsem byl s tou jednorázovkou, tak tam byl kondom, ale pak s tím byl problém, ale ptal jsem se jí, jestli bere prášky. Ale vím, že ji neznám, mohla být nemocná a cokoli. Ale to bylo ovlivněno tím, že jsem byl opilej a vzrušeněj. Ale chybama se člověk učí.“

Srovnání starší a mladší generace

Muži ze starší generace dávají přednost přerušované souloži, anebo preferují antikoncepční chování od svých partnerek. Starší ženy v mládí praktikovaly přerušovanou soulož. Jedna žena ji preferuje doposud a nikdy žádnou antikoncepci nepoužívala. Mladší generace preferuje hormonální antikoncepci a kondom. Pouze jeden uvedl, že antikoncepci moc neřeší.

Ženy

Ženy preferují hormonální antikoncepci. Pouze jedna uvádí, že nikdy žádnou antikoncepci nepoužívala.

N₁: „Teď užívám asi už druhý druh prášků. A vlastně jsem začala brát prášky snad po roce, kdy jsme spolu začali chodit. Takže druhý prášky, protože ty první na mě měly nějaký takovej zvláštní vliv. Ve změně chování. Byla jsem strašná citlivka.“

N₂: „Důležitější je ochrana proti chorobám. Hormonální antikoncepci jsem vždycky brala, ale kondom ne. Vždycky jsem v tom zodpovědná nebyla. Často nad tím přemýšlím.“

Muži

Muži preferují, když antikoncepci obstarává žena. Mladší generace mužů více užívá kondomy, starší generace je označuje jako neoblíbené. Muži z mladší generace nevedli, že by někdy praktikovali přerušovanou soulož. Muži ze starší generace v mládí přerušovaný pohlavní styk běžně praktikovali.

T: A jaký máte názor na antikoncepci?

N₁: „Dobrej. Když člověk má sex a neplánuje rodinu, tak je to důležitý.“

Srovnání žen a mužů

Všechny ženy, kromě jedné, preferují pohlavní styk s antikoncepcí. Starší muži předpokládají antikoncepční chování od ženy. Mladší muži, kromě jednoho, používají kondom.

9.7 Komerční sex

Byly sledovány názory a zkušenosti respondentů s komerčním sexem.

Starší generace

U poloviny respondentů byl zjištěn kladný postoj k pornografii, u druhé poloviny negativní. Vyhledává ji pouze jeden respondent. Jeden respondent pornografii odsuzuje a považuje ji za nevěru. Žádný z respondentů ze starší generace nikdy nenavštívil „veřejný dům“.

N₁: „Tak porno klasický je normální. Ale se zvířatama a takový, že to tam dělali ve třech, ve čtyřech, že tam byla hromadná sexualita, to se mně nelíbilo. Aby byly čtyři v posteli a střídali se, to by se mi asi...to bych ani nechtěla.“

N₂: „To se mi teda vůbec nelíbí. Ne. To je všechno soukromí pro člověka. No to jsem akorát viděl v televizi anebo na těch video. Jako ale jinak s tím nesouhlasím teda. No to by bylo podvádění, tím pádem. Prostě mám doma svoje, tak mám doma svoje. Nic víc. A to je i o té důvěře, důvěřuj a je to tak. Protože pak bych se musel stydět sám za sebe. To nejde. To není dobrý.“

Mladší generace

V mladší generaci převládá kladný postoj k pornografii. Čtyři respondenti ji vyhledávají. Dva respondenti mají negativní postoj a nevyhledávají pornografii. Jeden z respondentů z mladší generace má zkušenosti s „veřejnými domy“.

N₁: „Asi jediný co odsuzuju, tak jsou porna se zvířaty. To se mi nelíbí a to nemusím. Ale porno jako klasický, spíš to beru jako osvětu. Že ti lidi by měli získávat informace a myslím si, že tady tím způsobem se dá zjistit hodně věcí, třeba nové věci a polohy. Může to člověk vyzkoušet a může se z toho poučit a něco dozvědět.“

N₂: „Neodsuzuju, může to být inspirativní, ale do určité míry i zavádějící. Někdy to může nadělat víc škody jak užitek, ale je to přirozený, každý si najde co má rád. Může to někdy pomoci v partnerství. Když to někomu neklape, tak to třeba využívá jako k uspokojení. Ale není to hezký. Ale nic víc fantazii nepodníti jak tohle video. Mám k tomu kladnej vztah. Vůbec to neodsuzuju a neberu to jako nevěru. Ale měli bychom k tomu přistupovat s určitou nadsázkou.“

Srovnání starší a mladší generace

Více respondentů z mladší generace má kladný postoj k pornografii, než respondenti z generace starší. Více respondentů z mladší generace vyhledává pornografii, než respondenti z generace starší. Ze starší generace nemá nikdo zkušenost s „veřejnými domy“. Z mladší generace jeden respondent „veřejné domy“ navštívil.

Ženy

Ženy zastávaly vůči pornografii negativní postoje. Vyhledává ji pouze jedna žena.

N₁: „Jednou kdysi jsem něco možná viděla v televizi, ale připadá mi to hrozně nechutné. To jsou věci, které mají být jenom mezi těma dvouma.“

N₂: „Tak já jsem to nikdy nikde nevyhledávala. Spíš mi to přišlo vždycky takový nechutný. Prostě nahaný, vyloženě. Nepřišlo mi to vůbec přirozený, takový fakt jako, jenom aby se měli chlapi fakt na co koukat. Pro ženskou to není nic příjemnýho. Pro mě příjemný, mně nějak... jakože já bych z toho měla mít nějaký užitek.“

N₃: „Tak zkušenost mám s pornografií, na tu se někdy podívám, to samý jak je to pro kluky, tak je to pro mě. Nemá smysl se na to jen dívat.“

Muži

U mužů vůči pornografii převládá kladný postoj. Nevyhledávají ji pouze dva muži. Jeden muž několikrát navštívil „veřejné domy“.

T: A navštívil jsi někdy veřejný dům?

N₁: „Jo mám zkušenost. Jak kdy. Ale je to drahý. Když jsem měl popito, ale lituju těch peněz. Jednou jsem byl za 2 a půl, pak za 3 tisíce. Některý jsou dobrý, ale některý jsou nezaujatý.“

T: A kolikrát?

N: „Třikrát. Ale neplánoval jsem to. Šel jsem kolem.“

Srovnání žen a mužů

Většina žen má k pornografii negativní postoj a nevyhledává ji. Naopak u mužů převládá kladný postoj a většina mužů pornografii vyhledává. Jeden muž několikrát navštívil „veřejné domy“.

9.8 Homosexualita

Byly sledovány názory a postoje vůči homosexualitě.

Starší generace

Ve starší generaci byl u poloviny respondentů zjištěn kladný postoj k homosexualitě, u zbytku postoj negativní. Většina respondentů považuje homosexualitu jako něco nepřirozeného. Zkušenost s druhým pohlavím nevedl nikdo. Pouze jedna respondentka uvedla, že se v opilosti mazlila s jinou ženou.

N₁: „No to je přirozený, protože oni už prostě takový jsou. Oni za to nemůžou, to není nemoc. To je přirozenost. Prostě cítí se ta žena na ženu, nemá ráda muže, ale má ráda stejný pohlaví a tam se s tím nedá nic dělat. To už tak je, no. To tak musí být, jak jdou dva chlapi, tak jdou i dvě ženský. Ale já to nepochopím, protože mně se to nelíbí. Já mám pořádného chlapa ráda a ne abych se tam muchlala s ženskou. Neodsuzuju to, ale jako moc se mi to nelíbí. Ale ty ženy jsou lepší jak dva chlapi. To jako když jsem viděla na ulici, co udělali, tak to bylo hnusný.“

N₂: „No, zdá se mi to nepřirozené, ale ze studií vím, že za to ti lidé nemůžou. Že to tak mají v hlavě, bohužel. A že s tím nic nenadělají. A znám několik kamarádů mých dětí, kteří jsou homosexuálové a jsou velice příjemní lidé. Neodsuzuju to. Jako byla bych z toho strašně smutná, kdybychom to měli v rodině. Ono se s tím asi těžko vyrovnává, ale myslím, že bych se s tím dokázala vyrovnat.“

Mladší generace

V mladší generaci převládaly k homosexualitě kladné postoje. Jedna respondentka uvedla, že se líbala s jinou dívkou.

N₁: „Jako jakej mám na ně názor? Nevadí mi to do té míry, dokud to nejsou takový ty typy, co se chovají jak ženský, to už mi vyloženě vadí. To jsem si na sobě všiml, že docela fest mi to vadí. Ale jinak mi to nevadí, nejsem na ně nějak zaměřenej, každej má právo na to, co má rád.“

N₂: „No máme jednoho takového kamaráda. Jako mně to nevadí u kluků, i když u holek je to v pohodě. I když člověk to vidí v tom pornu, ale realita je jiná. Divný vlasý. U kluků mi to nevadí. Mám 2 kamarády. A jednou jsem byl na jejich akci. Ale není to dobrej pohled, jak se vášnivě líbali.“

Srovná starší a mladší generace

Postoj mladší generace k homosexualitě je více liberální, než postoje starší generace. Respondenti z mladší generace častěji uváděli, že je homosexualita přirozeným jevem.

Ženy

U žen byl k homosexualitě nejčastěji zjištěn kladný postoj.

N₁: „Mně to nevadí. Já to беру tak, že oni za to nemůžou. Že to prostě, tak se s tím narodili a prostě jim víc vyhovujou ženský, prostě si víc rozumijou a chlapi si líp rozumijou s chlapama. Jako nijak to neodsuzuju.“

T: Jaký máš názor na homosexualitu?

N₂: „Kladnej. Nevadí mi. Já je moc ani nevidím, jako chlapi spolu. Ale když je vidím, tak se většinou směju, třeba jak mluví a jak se chovají, ale nevadí mi, ale prostě se musím smát.“

T: A máš nějakou zkušenost se stejným pohlavím?

N₂: „Mám, ale jen líbání, víc bych se asi neodvážila.“

Muži

U mužů z mladší generace byl zjištěn kladný postoj k homosexualitě. Většina mužů ze starší generace homosexualitu odsuzuje.

N₁: „Dej pokoj. I když jako, já dělám srandu, že jako hodně mluvím o lesbičkách a tak dále, že to mi jako problém nedělá. To vnímám normálně. Ale co se týká jako chlapů.“

T: Takže gaye nemusíte?

N₁: „Né, to je hrůza. Kriste pane, co to je za přírodu?“

T: Takže k tomu máte negativní postoj?

N₁: „No určitě.“

N₂: „No jistě, že to odsuzuju, protože normální člověk, je normální člověk a ne nějaký homouš, že jo? Sice jsou takový případy, který, jsou orientovaný jináč, ale jako proč? A jestli ten chlap je chlap, tak má být chlap a ženská má být ženská.“

Srovnání žen a mužů

Ženy mají kladnější postoj k homosexualitě než muži. Ženy i muži mají kladnější přístup k homosexuálním ženám než k homosexuálním mužům.

9.9 Vliv náboženství na sexualitu

Starší generace

N₁: „Ne. Sice jsem pokřtěná, ale nejsem věřící.“

N₂: „Ne. Ale já jsem chtěla chodit do kostela, ale naši byli komunisti, tak jsem nemohla. Ale věřím v nějaký síly a hodně. V takový to duchovno. Něco prostě je. Když se něco stane, tak věřím, že to tak má být.“

N₃: „Ne, ne, ne, v žádném případě. Já jsem materialista, jo? Já nežiju v nějakých ideálech. I když jsem chodíval do náboženství, ale myslím si, že ne.“

Mladší generace

N₁: „Ne nevěřím. Jsem ateista.“

N₂: „Nejsem.“

N₃: „Nejsem.“

Srovnání starší a mladší generace

Z dvanácti respondentů není ani jeden věřící. Žádný z respondentů nevedl, že by víra nějak ovlivnila jeho sexuální život.

Srovnání žen a mužů

U daného vzorku respondentů není sexuální život žen ani mužů ovlivňován vírou. Jedna žena uvedla, že věří v nějaké síly. Její sexuální život to ale nijak neovlivňuje. Jeden muž uvedl, že byl věřící jako dítě, ale jeho sexuální život to rovněž nijak neovlivňuje.

9.10 Zhodnocení rozhovoru

Starší generace

T: Byl Vám tento rozhovor nepříjemný?

N₁: „Nebyl nepříjemný. Já si myslím, že o sexu není nepříjemný mluvit.“

N₂: „Ne. Normálně. Kdyby mi to bylo nepříjemný, tak bych neodpovídal a řekl bych, že nemám zájem.“

Mladší generace

T: Byl Vám tento rozhovor nepříjemný?

N₁: „Ze začátku jsem byla nervní, než jsem zjistila, jak se rozpovídat.“

N₂: „Nebyl, vůbec nebyl. Já jsem zvyklý o těchto tématech mluvit i normálně.“

Srovnání starší a mladší generace

Pouze jedna respondentka z mladší generace uvedla, že byla ze začátku nervózní. Ostatní respondenti uvedli, že s rozhovorem neměli žádný problém.

Z poznámek, které jsem si psala v průběhu rozhovorů, vyplývá, že mladší generace byla otevřenější než generace starší. Tři respondenti ze starší generace odpovídali velmi stručně a při intimnějších tématech ztišili hlas.

Srovnání žen a mužů

Pouze jedna žena připustila, že byla na začátku rozhovoru nervózní. Muži uvedli, že s rozhovorem neměli problém. Jedna žena ze starší generace odpovídala stručně a byla trochu rozpačitá. Dva muži ze starší generace odpovídali stručně a bylo poznat, že pro ně není lehké na dané téma hovořit.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zjistit, zda došlo k nějakým změnám v pojetí intimity a sexuality u dnešní mládeže v porovnání s generací starší. Pokud k nějakým změnám došlo, dalším cílem bylo zjistit, o jaké změny se jedná. Práce měla také zjistit, zda v pojetí intimity a sexuality hraje nějakou roli pohlaví.

Odpověď na hlavní výzkumnou otázku zní, že k určitým změnám v pojetí intimity a sexuality došlo. Z výsledků mého výzkumu s dvanácti respondenty, dvou věkových generací, vyplývá, že se tyto změny týkají především získávání informací o sexu, antikoncepčního chování, průměrného počtu sexuálních partnerů, postojů ke komerčnímu sexu a postojů k homosexualitě.

Starší generace neměla takový přístup k informacím o sexu, jaký měla generace mladší. Většina respondentů ze starší generace získávala informace až praxí. Mladší generace se vyznačuje odpovědnějším antikoncepčním chováním. Všichni starší respondenti v mládí praktikovali, jako antikoncepční metodu, nespolehlivou metodu přerušovaného pohlavního styku. Průměrný počet sexuálních partnerů se u mladší generace zvýšil. Mladší generace, na rozdíl od starší generace, preferuje krátkodobější vztahy a má větší zkušenost se známostmi na jednu noc. Starší generace má více negativní postoje k homosexualitě, než generace mladší.

Na základě pohlaví, měli respondenti odlišné postoje vůči komerčnímu sexu a homosexualitě. Většina žen uvedla negativní postoj k pornografii. Ženy vytýkají pornografii ponižující přístup k ženám a „přehrávání“. Téměř u všech mužů byl zjištěn kladný postoj k pornografii. Naopak v postoji vůči homosexuálům jsou liberálnější ženy. Většina mužů, především z generace starší, homosexualitu považuje za něco nepřírodního. Ženy měly průměrný věk prvního pohlavního styku vyšší než muži. Průměrný počet sexuálních partnerů byl naopak vyšší u mužů. Dá se říci, že z vybraného vzorku respondentů jsou ženy v sexu zdrženlivější než muži.

Uvedené změny v postojích, názorech či počtech sexuálních partnerů, jsou získány na základě kvalitativního výzkumu s dvanácti respondenty. Z tohoto důvodu, nemohou být mé závěry aplikovány na celou naši společnost, nicméně změny v postojích vůči intimitě a sexualitě zaznamenány byly.

Použitá literatura

BELLINGER, G. J. *Sexualita v náboženstvích světa*. Praha: Academia, 1998. ISBN 80-200-0642-7.

BRTNÍKOVÁ, M., ŠEDIVÝ, V. *Moderní láska a sexualita, manželství a rodina*. Praha: Naše vojsko, 1985.

BUDINSKÝ, V., ZVĚŘINA, J. *Vše o sexu: sexuologie a sexuální praxe pro každého*. Praha: Ikar, 2004. ISBN 80-249-0460-8.

DALLAIRE, Y. *Láska a sexualita v trvalém vztahu*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-523-3.

DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost: Příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0139-7.

HAJNOVÁ, R., NOVÁK, T., CAPPONI, V. *Sexuologický slovník*. Praha: Grada, 1994. ISBN 8071691151.

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: Základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-485-4.

JANIŠ, K. *Úvod do sexuální výchovy*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav pedagogických a psychologických věd, 2005. ISBN 80-7248-305-6.

JANIŠ, K. *Z dějin sexu a erotiky, aneb, Co jsme se ve škole neučili*. Hradec Králové: Lupus, 2004. ISBN 80-903509-0-9.

KRATOCHVÍL, S. *Manželská a párová terapie*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-646-9.

KUBÍK, J. *Sexualita bez tabu*. V Brumovicích: Carpe diem, 2010. ISBN 978-80-87195-10-9.

PASTOR, Z. *Tajemství ženské sexuality*. Kralice na Hané: Computer Media, 2010. ISBN 978-80-7402-070-4.

PONDĚLÍČEK, I., PONDĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, J. *Lidská sexualita*. Praha: Avicenum, 1971.

- PŠENIČKA, O. *Sexuální výchova v rodině: radost být matkou a také otcem*. Hradec Králové: Atd, 1995. ISBN 8090152430.
- ROTTER, Hans. *Sexualita a křesťanská morálka*. Praha: Vyšehrad, 2003. Cesty (Vyšehrad), sv. 9. ISBN 80-7021-669-7.
- , P. *Cesta životem*. Praha: Portál, 2004. ISBN 8071788295.
- SIELERT, U. *Sexuální výchova: kniha netradičních metod výuky*. Praha: Trizonia, 1994. ISBN 8085573369.
- STINGL, M. *Sex v pěti dílech světa, aneb, Cestopis časem a prostorem tělesné lásky*. Brno: Jota, 2006. Cestopisy (Jota). ISBN 80-7217-388-X.
- ŠULOVÁ, L., FAIT, T., WEISS, P. *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. Praha: Maxdorf, c2011. ISBN 978-80-7345-238-4.
- ŠVAŘÍČEK, R., ŠEĐOVÁ K. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-313-0.
- TROBE, K., TROBE, A. *Zranitelnost a intimita: jak se mění sexualita, když se vztah prohlubuje*. Praha: Maitrea, 2009. ISBN 978-80-87249-05-5.
- UZEL, R. *Mýty a pověry v sexu*. Praha: Práce, 1990. Astra. ISBN 8020809368.
- UZEL, R. *Sex - odhalené tabu*. Praha: Grafoprint, 1992. ISBN 80-900596-4-3.
- VRUBLOVÁ, Y. *Sexualita - přirozená potřeba: malý průvodce pro zdravotníky, učitele a rodiče*. Brno: Cerm, 2005. ISBN 80-7204-406-0.
- WEISS, P. a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8.
- WEISS, P. *Sloupky o sexu: [40 úvah o sexu a vztazích]*. Praha: Mladá fronta, 2010. Moje psychologie. ISBN 978-80-204-2188-3.
- WEISS, P., ZVĚŘINA, J. *Sexuální chování v ČR: situace a trendy*. Praha: Portál, 2001. ISBN 807178558X.
- ZVĚŘINA, J. *Lékařská sexuologie*. Praha: H, 1992. ISBN 8085467046.

Internetové zdroje

Databazeknih.cz [online]. [cit. 2013-02-10]. Dostupné z:

<<http://www.databazeknih.cz/citaty/sigmund-freud-5366>>

Jan Záluský. „*Primeros pronikl za sto let i do hovorové češtiny*“. 31. 8. 2009 [online].

[cit. 2013-02-18]. Dostupné z: <<http://in.ihned.cz/c1-38183260-primeros-pronikl-za-sto-let-i-do-hovorove-cestiny>>

Sexuologický ústav 1. lékařské fakulty UK a VFN. „*Sexuální chování v ČR: srovnání výzkumů z let 1993, 1998, 2003.*“ 8. 4. 2004. [online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné z:

<<http://sex.systemic.cz/archive/cze/textbook2005/weiss2.pdf>>